

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

bakalářské kombinované studium
2011 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Nikola Čermáková, DiS.

Pohledávky a insolvence

Praha 2012

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jakub Drábek

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Combined (Part time)
2011 - 2012

BACHELOR THESIS

Nikola Čermáková, DiS.

Receivables and insolvency

Prague 2012

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Mgr. Jakub Drábek

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 22.3.2012

.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Drábkovi za odborné vedení a rady při zpracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která mě během studia podporovala.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá problematikou vzniku pohledávek a s tím spojené zajištění pohledávek, zánik pohledávek a možný postup při vymáhání. Další větší kapitola je věnována insolvenčnímu řízení, kde je uvedeno, jak postupovat a jaké náležitosti splnit například v případě podání návrhu insolvenčního řízení věřitelem nebo dlužníkem. V závěru práce jsou pak uvedeny způsoby řešení úpadku.

Klíčové pojmy

Dluh, dlužník, insolvence, insolvenční řízení, insolvenční správce, konkurz, majetková podstata, oddlužení, pohledávka, reorganizace, smlouva, úpadek, věřitel, vymáhání, zajištění, záruka, závazek.

Annotation

The bachelor work occupies itself with problems of origin of receivables and securing receivables connected with it, disappearing of receivables and possible proceeding of extortion. Further greater charter is devoted to insolvency proceedings where it is stated how to proceed and which requisites must be fulfilled in a case of submitting proposal of insolvency proceeding by a creditor or a debtor. In the conclusion of the work, the ways of bankruptcy solutions are stated.

Key words

Debt, debtor, insolvency, insolvency proceedings, official receiver, bankruptcy, the estate, debt relief, receivable, reorganization, agreement, bankruptcy, creditor, extortion, securing warranty, obligation.

OBSAH

ÚVOD	8
------------	---

TEORETICKÁ ČÁST

1. Vymezení pojmu pohledávka a vznik pohledávek	9
2. Zajištění pohledávek	10
2.1. Zástavní právo.....	10
2.2. Zadržovací právo	11
2.3. Ručení	13
2.4. Smluvní pokuta	13
2.5. Bankovní záruka	14
2.6. Směnka.....	15
2.7. Dokumentární akreditiv	16
2.8. Pojištění pohledávek	17
2.9. Výhrada vlastnického práva.....	17
2.10. Zajištění postoupením pohledávky	18
3. Zánik pohledávek.....	19
3.1. Splnění dluhu	19
3.2. Započtení pohledávky	20
3.3. Prekluze.....	20
3.4. Další způsoby zániku pohledávek.....	21
4. Způsoby a postup při vymáhání pohledávek	23
4.1. Mimosoudní vymáhání	23
4.2. Soudní vymáhání	23
4.3. Soudní výkon rozhodnutí a exekuce	24
4.4. Insolvenční řízení.....	25
5. Úpadek a hrozící úpadek.....	26
6. Insolvenční řízení.....	27
6.1. Zásady insolvenčního řízení	28
6.2. Výjimky z působnosti insolvenčního zákona	28
6.3. Zahájení insolvenčního řízení.....	29
6.4. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení	30
6.5. Doručování v insolvenčním řízení	31
6.6. Nakládání s majetkovou podstatou	31
6.7. Moratorium	32
6.8. Rozhodnutí o úpadku	33
6.9. Účinky rozhodnutí o úpadku.....	33
7. Způsoby řešení úpadku (hrozícího úpadku).....	35
7.1. Konkurs.....	35
7.2. Reorganizace a reorganizační plán	38
7.3. Oddlužení.....	40
7.4. Odpovědnost	41

PRAKTICKÁ ČÁST

8.	Cíl průzkumu práce	42
8.1.	Metody sběru dat a harmonogram postupu průzkumu	42
8.1.1.	Harmonogram postupu průzkumu	42
8.2.	Analýza dat	43
8.2.1.	Insolvenční návrhy	43
8.2.2.	Konkurzy	46
8.2.3.	Oddlužení	48
	ZÁVĚR	50
9.	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	52
10.	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	55
11.	SEZNAM PŘÍLOH	56

ÚVOD

V současné době je jak v pracovním životě tak i v životě osobním častěji než v předchozích letech probíráno slovo pohledávka, insolvence, oddlužení atd. Do těžké finanční situace se může dostat každý. Ztížení finanční situace je i velkou částí zapříčiněno hospodářskou krizí, která nás zasáhla v roce 2008. Vláda České republiky připravila řadu opatření, jak získat zpět peníze do státního rozpočtu (například zvyšování daní). Díky těmto opatřením firmy nemají dostatek finančních prostředků na placení svých závazků, dochází k propouštění zaměstnanců, kteří pak následně nemohou platit své závazky. V některých případech se z tíživé situace firmy i občané dokáží dostat, ale tento dobrý konec se týká jen minimálního procenta subjektů.

Téma této práce bylo vybráno právě z důvodu častého předmětu diskuzí mezi právníky osobami ale i mezi občany. Cílem práce je seznámit se s problematikou pohledávek a s tím spojenými možnostmi zajištění, zániku, způsobech vymáhání. A dále také objasnění možností a způsobů řešení pohledávek při insolvenčním řízení.

Tato práce se v teoretické části bude prvotně věnovat vzniku pohledávek. Dále budou uvedeny možnosti zajištění pohledávek a jejich zánik. Následující kapitola bude věnována způsobům a postupům při vymáhání pohledávek od mimosoudního až po soudní vymáhání, exekuci či soudní výkon rozhodnutí. V dalších kapitolách bude práce zaměřena na úpadek a hrozící úpadek, podrobně bude popsán průběh insolvenčního řízení – jeho zásady, výjimky, zahájení, účinky. Zmíněno bude také nakládání s majetkovou podstatou, moratorium a rozhodnutí o úpadku. Nebudou opomenuty ani způsoby řešení úpadku jako jsou konkurs, reorganizace nebo oddlužení.

V praktické části bude popsán průzkum, který bude zaměřen na vývoj insolvenčních návrhů, konkurzů, reorganizací a oddlužení během posledních pěti let. Údaje pak budou vyhodnoceny a znázorněny pomocí tabulek a grafů. Na závěr bude uvedeno porovnání jednotlivých roků.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Vymezení pojmu pohledávka a vznik pohledávek

Pojem pohledávka vyplývá z § 488 zák. č. 40/1964 Sb. občanského zákoníku, který říká, že „závazkovým vztahem je právní vztah, ze kterého věřiteli vzniká právo na plnění (pohledávka) od dlužníka a dlužníkovi vzniká povinnost splnit závazek.“¹ To tedy znamená, že pohledávka je právo věřitele na plnění od dlužníka. Povinností dlužníka je splnit svůj závazek vůči věřiteli.

Pohledávky vznikají z právních úkonů uvedených v občanském zákoníku. Jsou to například právní úkony týkající se především smluv, způsobené škody, bezdůvodného obohacení atd.

Pohledávka tedy vznikne ve chvíli, kdy odběratel nebo osoba, která si například půjčila, nezaplatí danou částku ve splatném termínu, který si věřitel a dlužník dohodli, nebo byl tento termín sepsán písemnou formou. Od této chvíle se stává pohledávka dlužnou a věřitel může tuto pohledávku vymáhat všemi zákonnými prostředky. Při vzniku pohledávky je důležité kontrolovat lhůty k promlčení. Obecná lhůta promlčení je zákonem stanovena na tři roky. Do té doby má věřitel možnost podat návrh žaloby na úhradu dlužné pohledávky k soudu. Soud vydá platební rozkaz nebo rozsudek pro uznání. Promlčecí lhůta se poté přerušuje a v podstatě podruhé není promlčitelná. Následně, na základě pravomocného rozhodnutí soudu, může věřitel svou pohledávku vymáhat prostřednictvím exekutorského úřadu. Exekutorský úřad může vykonávat exekuci až do smrti dlužníka. Po smrti dlužníka má věřitel možnost přihlásit pohledávku do pasiv dědictví.

Specifický vznik pohledávky je za dlužníkem, který má svůj majetek v takzvaném institutu společného jmění manželů. Pokud je pravděpodobné, že se vymáhání pohledávky dostane do stádia exekučního řízení, blokuje se i tento majetek, který se nerozdělí na polovinu, ale zůstává celý.

¹ ĐURKOVSKÝ, 2011, s. 148

2. Zajištění pohledávek

2.1. Zástavní právo

Informace o zástavním právu jsou obsaženy v § 152 občanského zákoníku a v dalších doplňujících ustanoveních, které se uplatňují v obchodně právních vztazích. Doplňujícími ustanoveními jsou § 39 až § 44a zákona č. 591/ 1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 152 občanského zákoníku se zástavní právo užívá k zajištění pohledávky pro případ, že by nebyl včas uhrazen dluh. Takto může být pohledávka uspokojena z výtěžku zpeněžení zástavy. K uspokojení své pohledávky má věřitel několik způsobů. Podle povahy jednotlivé pohledávky si věřitel zvolí způsob, který mu co nejrychleji a s nejméně komplikacemi přinese zpět peníze tím, že dojde ke zpeněžení věcí dlužníkovy majetku nebo dojde k plnění pohledávek dlužníka, které mají vůči němu jeho dlužníci (poddlužníci). Zástavní právo je v praxi nejvíce využíváno díky jeho četným výhodám. Oproti jiným zajištěním je zástavní právo pro věřitele větší jistotou, neboť směnná hodnota věci není vystavena tak velkým výkyvům. Věřitel je uspokojen z ceny zástavy, a tím má přednostní postavení (princip priority) před dalšími možnými věřiteli. Ostatní věřitelé jsou pak posunuti na vzdálenější pořadí. Tím se samozřejmě snižuje jejich procento z výtěžku prodeje. První příčku mezi zástavními právy obsazuje právo k nemovitostem. Toto právo je nejčastěji nazývané jako hypotéka neboli hypotekární zástavní právo. Můžeme ho označit, jako nejspolehlivější prostředek k uspokojení věřitele ve srovnání se zástavním právem k pohledávce nebo movité věci. Oblíbenost si získalo také tím, že zástavní právo je zaneseno v katastru nemovitostí.

Zástavní právo má několik základních funkcí. Jednou z funkcí je funkce zajišťovací. Ta slouží k tomu, aby měl dlužník snahu, co nejdříve zbavit zastavenou věc závazku. Další funkce je uhrazovací. Ta pomáhá zástavnímu věřiteli získat zpět finance zpeněžením zástavy a následného plnění z výtěžku prodeje. Z tohoto zajištění vyplývá dlužníkovi povinnost k plnění. Podle § 155 odst. 3 občanského zákoníku může být

v rámci zástavního práva zajištěna i pohledávka, která v budoucnu vznikne, nebo jejíž vznik, je závislý na splnění podmínky.

Dalším pojmem, který se v zástavním právu uplatňuje, je princip akcesority. Tento princip říká, že vznik i trvání zástavního práva nerozlučně souvisí se zajišťovanou pohledávkou. Tudíž nelze nakládat s pohledávkou ani se zástavním právem samostatně. Podle § 164 občanského zákoníku nemá na zástavu vliv ani případná změna osoby vlastníka věci, k níž je vedeno zástavní právo.

Zástavní právo vznikne sepsáním zástavní smlouvy, která musí obsahovat určité náležitosti. Ve smlouvě musí být uveden předmět zástavního práva a zajišťovaná pohledávka. Jako předmět pro zajištění pohledávky může být movitá i nemovitá věc, cenné papíry nebo i pohledávky. Je důležité, aby měl zástavce k zastavovaným věcem vlastnické právo. Pokud bude použita k zástavě věc patřící cizí osobě, může být tato věc zastavena jen se souhlasem vlastníka. Osobami, které tedy mohou být v právním vztahu, jsou věřitel, zástavní dlužník a zástavce (osoba, jenž poskytla věc k zajištění závazku dlužníka). Další nutné kroky ke vzniku zástavního práva, kromě sepsání zástavní smlouvy jsou v případě movitých věcí jejich odevzdání věřiteli. U nemovitých věcí je nutné zanést vklad zástavního práva do katastru nemovitostí a jedná-li se o cenné papíry listinné, ty se odevzdají a u cenných papírů zaknihovaných se zástavní právo zapíše v evidenci Střediska cenných papírů.

2.2. Zadržovací právo

Zadržovací právo patří mezi věcná práva k cizím věcem. Oproti jiným zajišťovacím prostředkům se liší tím, že k jeho vzniku nedochází smluvně. Zadržovací právo je uvedeno v občanském zákoníku v § 175 odst. 1 a říká: “ Kdo je povinen vydat cizí movitou věc, kterou má u sebe, může ji zadržet k zajištění své splatné pohledávky, kterou má proti osobě, jíž by jinak byl povinen věc vydat.”²

² ĎURKOVSKÝ, 2011, s. 140

Uplatnění zadržovacího práva věřiteli, jak už bylo řečeno, není smluvně, ale zadržením věci na základě zákona. Je to jednostranný úkon věřitele. Věřitel nemusí vyzívat dlužníka, aby splnil svůj závazek, a ani mu nemusí prodloužit lhůtu pro splacení. Jediné co musí věřitel učinit je bezodkladně vyrozumět dlužníka o tom, že došlo k zadržení věci a uvede také důvody, proč k zadržení došlo. Toto oznámení musí být písemnou formou, jen pokud byla smlouva, díky níž má věřitel věc u sebe, uzavřena písemně. Tím, že je dlužník vyrozuměn o zadržení a jeho důvodech, není to předpoklad pro vznik zadržovacího práva. Dle § 176 občanského zákoníku „Zadržovací právo nemá osoba, která má věc, k níž by mohlo toto právo vzniknout, u sebe neprávem, zejména jestliže se jí zmocnila svémocně nebo lstí. Zadržovací právo nemá ani ten, jemuž při předání věci bylo uloženo, aby s ní naložil způsobem, který je neslučitelný s výkonem zadržovacího práva.“³

Jako předmět zadržovacího práva mohou být použity pouze movité věci. Použitelné nejsou nemovitosti ani práva. Zajišťovacím právem mohou být zajišťovány splatné peněžité i nepeněžité pohledávky. Je-li proti dlužníkovi zahájeno insolvenční řízení řešící úpadek dlužníka, výše uvedené neplatí. V takovémto případě, je možné, že zadržovací právo vznikne u ještě nesplatných pohledávek. Způsoby zániku zadržovacího práva jsou následující: zánikem zajištěné pohledávky (a to splněním závazku), zánikem zadržené věci a dále pak také vydáním zadržené věci dlužníkovi. Poslední způsob, kterým může zadržovací právo zaniknout je, pokud dlužník poskytne věřiteli namísto původní zadržené věci jinou jistotu (ta by měla odpovídat výši zajištěné pohledávky).

Věřitel uplatňující zadržovací právo se o zadrženou věc musí starat. Musí ji chránit před poškozením, zničením či ztrátou. Za to, může požadovat náhradu nákladů s tím spojených. Pokud k poškození nebo ztrátě dojde, odpovídá věřitel za vzniklou škodu na základě ustanovení odpovědnosti za škodu. Věřitel také nesmí užívat zadržovanou věc, přisvojovat si užitky nebo plody bez předchozího souhlasu dlužníka.

Dojde-li k výkonu soudního rozhodnutí, má věřitel nárok na přednostní uspokojení ze zadržované věci před dalšími věřiteli a také i před zástavním věřitelem.

³ ĎURKOVSKÝ, 2011, s. 140

2.3. Ručení

Ručení je další způsob jak, může být pohledávka zajištěna. V tomto případě do právního vztahu vstupuje tzv. ručitel, který se písemnou formou zavazuje k uhrazení pohledávky, pokud ji neuhradí dlužník. Rozdíl mezi ručením a zástavním právem je, že nevznikne mezi věřitelem a dlužníkem, ale mezi věřitelem a osobu odlišnou od dlužníka (ručitel). Pro věřitele to tedy znamená snížení rizika spojené s návratností pohledávky. Ručitel má na výběr, zda bude ručit za celou pohledávku nebo pouze za určitou část. Ručitel nemusí být pouze jeden, za danou pohledávku se může zaručit i více ručitelů. Pokud dlužník pohledávku neuhradí, věřitel musí k úhradě písemně vyzvat ručitele. Jakmile ručitel pohledávku uhradí, je oprávněn onu částku požadovat po dlužníkovi, jako náhradu za plnění poskytnuté věřiteli.

2.4. Smluvní pokuta

Ustanovení ke smluvním pokutám nalezneme v občanském zákoníku v ustanoveních § 544 a § 545. Smluvní pokuta musí být vždy sjednána písemně i v případě, že samotná smlouva písemně uzavřena nebyla. Měla by být uvedena výše smluvní pokuty nebo způsob, jakým se její výše vypočítá. I potom co je smluvní pokuta uhrazena se dlužník nezbaví povinnosti zaplatit smluvní závazek. Toto ustanovení je ovšem dispozitivní. To znamená, že se strany mohou ve smlouvě dohodnout, že pokud dlužník zaplatí smluvní pokutu, nemusí už splnit svůj závazek. Věřitel není oprávněn požadovat náhradu škody způsobenou porušením povinnosti zajištěné smluvní pokutou.⁴ I v tomto případě se jedná o ustanovení dispozitivní a strany se mohou dohodnout jinak. S tím souvisí další zásada, a to: že věřitel může požadovat náhradu škody přesahující výši smluvní pokuty jen tehdy, je-li to mezi stranami dohodnuto.⁵ Smluvní strana nemusí smluvní pokutu hradit, jestliže nezavinila porušení smluvní povinnosti. To ale neplatí ve vztazích, které se řídí obchodním zákoníkem. V tomto

⁴ ĎURKOVSKÝ, 2011

⁵ tamtéž

případě je to opačně a podle obchodního zákoníku dlužník odpovídá bez ohledu na zavinění.

2.5. Bankovní záruka

Tento způsob zajištění opět vzniká písemným ujednáním. V tomto případě písemným prohlášením banky v záruční listině. V záruční listině se banka zavazuje, že uspokojí závazek věřitele, pokud dlužník nesplní svůj závazek. Záruční listina by měla být přílohou kupní smlouvy, dále by v ní měla být uvedena částka, do které banka ručí a dobu platnosti záruky. Banka se stává ručitelem a sama si určí, jakým způsobem si zajistí splnění pohledávky v případě, že dlužník závazek nesplní. Bankovní záruka je možná pouze v případě obchodních závazkových vztahů a tudíž je upravuje obchodní zákoník v § 313 - § 321 a v ustanoveních o ručení § 322, odst. 1 obchodního zákoníku. „Bankovní záruka má svá specifika a to: je nezávislá na zajišťovaném závazku, předmětem zajištění mohou být v peněžitém i nepeněžitém plnění. Plnění banky je však vždy peněžité. U bankovní záruky neplatí ze zákona zásada akcesority, podle které je zajišťovací vztah závislý na zajišťovaném závazku, ani zásada subsidiarity, podle které může věřitel požadovat plnění od ručitele až po marné písemné výzvě dlužníkovi. Tyto zásady by se uplatnily pouze v případě, že by to vyplývalo ze záruční listiny. Vznik bankovní záruky je podmíněn vydáním záruční listiny. Pro rozsah ručení banky je určující částka, která je uvedena v záruční listině, nikoliv tedy výše pohledávky věřitele.“⁶

Bankovní záruku může potvrdit dle § 315 obchodního zákoníku i jiná banka. Tento úkon lze provést jen na žádost banky, která záruku poskytla. Obě tyto banky (banka poskytující záruku a banka potvrzující) jsou vůči věřiteli solidárně závazné. „Jestliže banka, která potvrdila bankovní záruku, poskytla na jejím základě plnění, má nárok na toto plnění vůči bance, která jí o potvrzení bankovní záruky požádala.“⁷

⁶ DOLEČEK, *Orientace v právních úkonech* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/pohledavky-opu/1000818/51671/#b3e>>

⁷ ĎURKOVSKÝ, 2011, s. 75

Podmínkou je, že plnění bylo poskytnuto v souladu se záruční listinou. Podle délky trvání záruky a míry rizika je stanovena výše úplaty za uskutečnění bankovní záruky.

2.6. Směnka

Směnka je cenný papír, který je převoditelný a představuje dlužnický závazek, který ukládá povinnost směnečnému dlužníkovi zaplatit a zároveň majiteli směnky právo požadovat úhradu směnečné sumy v určitém čase a na určitém místě. Směnky jsou nejčastěji využívány ze dvou důvodů:

„1. Směnka je cenný papír převoditelný rubopisem, tudíž umožňuje pružný a rychlý oběh a je možné ji využít jako prostředek placení, kdy věřitel namísto platby v hotovosti akceptuje směnku s určitou dobou splatnosti a může ji použít k získání peněžních prostředků tím, že ji předá bance a od ní získá úvěr nebo ji přímo nabídne k eskontu (odkupu).

2. Práva a povinnosti jednotlivých stran jsou přesně určeny a soudy ČR se směnkou pracují velice rychle. Směnka se zvláště doporučuje v případech, pokud existují nějaké pochybnosti o důvěryhodnosti obchodního partnera. Soud v případě uznání závazku ze směnky postupuje v tzv. zkráceném soudním řízení a věřitel své peníze získává rychleji, než by tomu bylo v případě soudního vymáhání pohledávky nezajištěné směnkou.“⁸

Známe dva typy směnek – vlastní a cizí. Vlastní směnka je vystavena dlužníkem, je na ni uvedena částka, kterou se dlužník zavazuje uhradit osobě uvedené na směnce v určitý den a na určitém místě (též uvedeno na směnce). Cizí směnka je také opět vystavena dlužníkem. V tomto případě, ale prikazuje třetí osobě (směnečník), uhradit určitou částku věřiteli.

⁸ DOLEČEK, *Orientace v právních úkonech* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/pohledavky-opu/1000818/51671/#b3f>>

V případě směnek je velmi důležité, aby obsahovaly všechny náležitosti a mohly tak být platné:

- název cenného papíru (směnka),
- bezpodmínečný příkaz (u směnky cizí) nebo slib (u směnky vlastní) uhradit uvedenou peněžitou částku,
- jméno osoby, která bude dluh hradit (výstavce, směnečník),
- způsoby splatnosti směnky: na viděnou⁹, na určitý den, atd.,
- místo, kde má být hrazeno,
- místo a datum vystavení směnky,
- podpis výstavce.

Směnky cizí mohou mít několik duplikátů, kdežto směnka vlastní může být vždy pouze jedna.

2.7. Dokumentární akreditiv

Důležitý platební a zajišťovací nástroj u zahraničního obchodu. Takovýto způsob úhrady mezi obchodními partnery je ujednán v kupní smlouvě. Kupující uzavře se svou bankou smlouvu o otevření akreditivu. To znamená, že banka na základě žádosti klienta (například kupujícího) z jeho účtu provede úhradu oprávněné osobě (například prodávajícímu) za určitou službu oproti předloženým dokumentům. Tyto dokumenty musí splňovat všechny podmínky a musí být doručeny na místo a v době předem určené. Předkládané dokumenty mohou být například faktura, směnka, přepravní listy, atesty jakosti, apod. Proávající má zájem na tom, aby se jednalo o akreditiv

⁹ Směnka, která musí být zaplácena při předložení, tj. v okamžiku kdy ji směnečně zavázaná osoba uvidí

neodvolatelný, poté se podmínky akreditivu mohou měnit jen se souhlasem všech zúčastněných stran. Akreditiv lze odprodat a tím rychle získat finanční prostředky.

2.8. Pojištění pohledávek

U tohoto zajišťovacího prostředku se riziko z nezaplacení pohledávky přenáší na pojišťovnu. Pojištěním se kompenzují ztráty vzniklé neuhrazením ať už z důvodu platební neschopnosti nebo platební nevůle. Výše pojistného se vypočítá jako procento z obrátu. Takovéto pojišťovny zajišťují nejen pojistné plnění, ale i prověření bonity a monitoring jejich obchodních partnerů a přidělování úvěrových limitů. Pojišťovny se také zaměřují i na samotné vymáhání dlužných pohledávek. Pojištění pohledávek se asi nejčastěji využívá při obchodování se zahraničím. V zahraničí mohou být i mimo platební neschopnosti velkým rizikem přírodní katastrofy, politické události, apod. Pojistné plnění je snižováno o spoluúcast pojištěného (dodavatele).

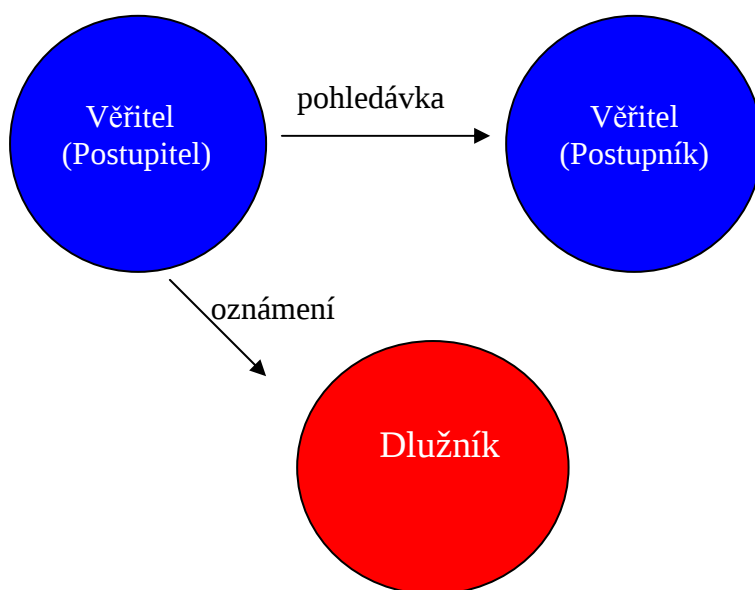
2.9. Výhrada vlastnického práva

O tuto výhradu je podle obchodního zákoníku možné doplnit kupní smlouvu. Jedná se o to, že dokud nedojde k úplnému zaplacení kupní ceny je vlastníkem věci stále prodávající. Proávající má tak výhodu uplatnit právo na výdej věci při porušení závazků kupujícího. Tato výhrada je často doporučována, protože pokud by se například kupující ocitl v insolvenčním řízení a nebyla by tato výhrada sjednána, zboží by bylo zahrnuto do majetkové podstaty. Následně by bylo zpeněženo a rozděleno mezi věřitele a mohlo by se tak stát, že na věřitele, který zboží poskytl, by se dostala částka minimální nebo žádná. U výhrady vlastnického práva existuje i nevýhoda a to, že podle § 28 zákona o daních z příjmů si majetek může odepisovat pouze poplatník, který má vlastnické právo k tomuto majetku.

2.10. Zajištění postoupením pohledávky

Postoupení pohledávky upravuje § 524 až § 530 občanského zákoníku. Postoupení pohledávky znamená předání pohledávky třetí osobě i bez souhlasu dlužníka. Třetí osoba se tímto stává novým věřitelem. Postoupení pohledávky je opět vždy písemnou formou, kde je pohledávka konkretizována. Nový věřitel přijímá postoupenou pohledávku se všemi příslušenstvími a právy s ní spojenými. Jako postupitel je označován věřitel původní a jako postupník nový věřitel. O postoupení pohledávky musí postupitel informovat dlužníka (§ 526 občanského zákoníku). Pokud postoupení oznámí postupitel, není dlužník oprávněn požadovat prokázání smlouvy o postoupení. Jedním z hlavních důvodů postoupení pohledávky je úplatný převod. Postoupení pohledávky může být i z jiných příčin (splnění dluhu, poskytnutí úvěru, zajištění závazku).

Obrázek 1: Postoupení pohledávky

Zdroj: Creditreform s.r.o.

3. Zánik pohledávek

3.1. Splnění dluhu

Jedním ze způsobů zániku pohledávek je její splnění peněžní formou. Úhrada může být úplná nebo částečná.

Dle obchodního zákoníku § 323 odst. 2 prohlašuje dlužník svůj závazek následujícími právními úkony: písemné prohlášení, placení úroků (§ 407 odst. 2 a 3 obchodního zákoníku), částečné plnění závazku dlužníkem.

„Na rozdíl od uznání dluhu, kdy u promlčeného dluhu má uznání dluhu příslušný právní následek jen pokud ten, kdo dluh uznal, věděl o jeho promlčení, stanoví obchodní zákoník, že účinky nastávají i v případě, kdy pohledávka věřitele byla v době uznání již promlčena. Dlužník, který uznal závazek, tak o promlčení nemusí vědět. Dalším rozdílem oproti občanskoprávní úpravě je, že uznání závazku má účinky i vůči ručiteli. Ručitel s takovým uznáním tedy nemusí vyslovit souhlas. Zákon dále stanoví, že za uznání nepromlčeného závazku se považují i jiné právní úkony. Jedná se především o placení úroků ohledně částky, z níž se úroky platí. A za uznání závazku se považuje též, plní-li dlužník částečně svůj závazek. Toto plnění má pak účinky uznání zbytku dluhu, jestliže lze usuzovat, že plněním dlužník uznává i zbytek závazku.

K promlčení lze říci toliko, že od písemného uznání závazku počíná běžet nová promlčení lhůta. Ta není desetiletá jako v případě uznání dluhu podle občanského zákoníku, nýbrž čtyřletá. Týká-li se pak uznání pouze části závazku, běží nová promlčecí doba ohledně této části.“¹⁰

¹⁰ SPIROVÁ, Klára. *K rozdílům mezi uznáním dluhu a uznáním závazku* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.pravnik.cz/a/305/krozdilum-mezi-uznanim-dluhu-uznanim-zavazku.html>>

3.2. Započtení pohledávky

V případě, že mají obchodní partneři (věřitel a dlužník) vzájemné pohledávky stejného druhu (např. peněžité), povaha a vznik pohledávky může být rozdílná, mohou tyto pohledávky zaniknout vzájemným započtením. A to až do výše, do které se vzájemně kryjí. Pokud se obě strany na započtení pohledávek dohodnou, pohledávky zaniknou v okamžiku, kdy se potkají. Započítání pohledávky lze jak v obchodním zákoníku tak i v občanském zákoníku. Důležité v tomto případě je, zda jsou pohledávky způsobilé k započtení. Způsobilost k započtení není vyloučena zákonem, ani dohodou mezi věřitelem a dlužníkem. V běžném životě se můžeme setkat s jednostrannými a dvoustrannými zápočty. Jedná-li se o jednostranný zápočet není potřeba souhlas od druhého účastníka. Projevem vůle jedné strany dojde k započtení pohledávky. V případech započtení po dohodě obou účastníků, mohou být započteny (neurčí-li zákon jinak) i pohledávky nezpůsobilé nebo nejsou-li stejného druhu.

3.3. Prekluze

Prekluze je zánik nároku v případě subjektivního práva, ale také i úplný zánik tohoto práva jako takového. Prekluze může nastat pouze v případě stanoví-li to zákon, zpravidla souslovím – jinak právo zanikne. Je proto vcelku výjimečným právním institutem, většinou jde o práva z odpovědnosti za vady.

„Ke vzniku prekluze je třeba naplnění dvou právních skutečností a to: uplynutí zákonem stanovené doby, tzv. prekluzivní lhůty, a neuplatnění práva (tzv. omisivní právní úkon) v této lhůtě. Prekluzivní lhůty jsou lhůtami hmotněprávními, tzn. právo musí být uplatněno nejpozději jejich poslední den (případně první následující pracovní den). Obecně se tyto lhůty neprodlužují a jejich běh se nezastavuje ani nepřerušuje.

Výjimkou mohou být záruční doby, kde se do jejich běhu nezapočítává doba od uplatnění práv z odpovědnosti za vady do provedení opravy věci.“¹¹

V případě prekluze právo zaniká zcela a pokud by došlo k úhradě prekludovaného dluhu, jedná se o plnění bez právního důvodu a došlo by k bezdůvodnému obohacení na straně věřitele. Dlužník se následně může domáhat vrácení plnění.

3.4. Další způsoby zániku pohledávek

Promlčení pohledávky nastane v občanskoprávních vztazích po 3 letech a ve vztazích, které upravuje obchodní zákoník je promlčecí lhůta 4 roky. Promlčecí lhůta běží ode dne, kdy mohlo být právo vykonané poprvé. Po uplynutí promlčecí lhůty je pohledávka nevymahatelná. Pokud dlužník promlčenou pohledávku uhradí, bere se to jako zaplacení existujícího dluhu a částka nemůže být zpětně vrácena.

Výjimky v obchodním zákoníku

- Prodloužení promlčecí doby. Obchodní zákoník umožňuje, aby osoba oprávněná k námitce promlčení (tj. dlužník) jednostranným písemným prohlášením adresovaným druhé straně prodloužila promlčecí dobu. Celková promlčecí doba nesmí překročit deset let, prohlášení o prodloužení může být učiněno jak začátkem jejího běhu, tak při jejím plynutí, nikoli však až po jejím uplynutí.
- Přetržení promlčecí doby. Uzná-li dlužník svůj závazek, dochází k tzv. přetržení promlčecí doby. To znamená, že původní promlčecí lhůta přestává běžet a od uznání závazku běží nová promlčecí lhůta (podle obchodního zákoníku vždy v obecné délce, tj. čtyřletá). Uznání závazku může být učiněno buď písemným prohlášením dlužníka, nebo jde-li o obchodní závazkové vztahy – neformálně, tj. placením úroků ohledně jistiny či částečným plněním závazku. Podle

¹¹ Wikipedia [online]. 2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Prekluze> >

obchodního zákoníku lze písemně uznat i závazek promlčený, nikoli však neexistující (zaniklý například započtením nebo jiným ze způsobů zániku závazku).

Pohledávky mohou dále zaniknout:

- smrtí věřitele nebo dlužníka,
- splynutím – pohledávka zaniká, jestliže věřitel a dlužník splynou v jeden subjekt,
- narovnáním – účastníci uzavřením dohody o narovnání upravují práva, která jsou mezi nimi sporná či pochybná,
- novací – dochází k nahrazení dosavadního závazku závazkem novým, původní závazek zaniká,
- výpovědí,
- prominutím dluhu a vzdáním se práva,
- dohodou – z principu smluvní volnosti plyne, že smluvní stany se mohou kdykoliv dohodnout o zániku pohledávky.

4. Způsoby a postup při vymáhání pohledávek

4.1. Mimosoudní vymáhání

Mimosoudní vymáhání se využívá u splatných pohledávek. Věřitel zkouší nejprve sám kontaktovat dlužníka (telefonicky, písemně). Snaží se zjistit příčiny neuhrazení pohledávky, nabízí splátkový kalendář, možnost započtení, postoupení pohledávky apod. Pokud dlužník i přesto nereaguje, přistupuje věřitel k ostřeji formulovaným upomínkám. V těchto upomínkách je již vyčíslen úrok z prodlení, případně smluvní pokuty a jiné penále. Věřitel se snaží dlužníka motivovat tím, že ustoupí od povinnosti uhradit sankce, pokud zaplatí svůj závazek. Věřitel v této fázi upozorňuje i na případné předání neuhrazené pohledávky společnosti vymáhající pohledávky nebo advokátní kanceláři. Pokud selžou všechny výše uvedené pokusy, věřitel může vyžít specializované firmy nebo advokátní kanceláře a předat jim pohledávku k vymáhání. Pohledávky jsou k vymáhání předány na základě mandátní smlouvy nebo smlouvy o právním zastoupení. V mandátní smlouvě mandant zplnomocňuje mandátáře k zastupování při vymáhání. Ve smlouvách je stanovena například provizní odměna z úspěšně vymožené částky, úhrada nákladů spojených s vymáháním, atd.

4.2. Soudní vymáhání

Je-li mimosoudní vymáhání neúspěšné na řadu přichází vymáhání soudní. Předpokladem pro zahájení řízení je žaloba, která musí splňovat náležitosti dle § 79 zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád (dále jen OSŘ), kterými jsou: označení účastníků řízení, případně jejich zástupců či zmocněnců, kteří musí být v žalobě označeni tak, aby bylo nepochybné, kdo se má řízení účastnit a s kým má soud jednat, a aby nebylo možné zaměnit je s někým jiným. Fyzickou osobu je nutno označit jménem, příjmením, rodným číslem, bydlištěm, případně i místem podnikání a identifikačním

číslem, pokud se jedná o fyzickou osobu podnikající.¹² Právníckou osobu je nutné označit obchodním jménem (název, který je uveden v obchodním rejstříku), právní formou a sídlem. Dále by mělo být uvedeno identifikační číslo právnické osoby.

V žalobě by mělo být uvedeno, čeho se daná žaloba týká. Může zde být uvedeno i příslušenství pohledávky. Příslušenstvím pohledávky jsou úroky z prodlení, poplatky, náklady spojené s vymáháním (soudní poplatek, náklady advokáta). Další důležitou položkou, která musí být v žalobě uvedena, je žalobní petit (čeho se žalobce domáhá). Žalobce musí uvést všechny skutečnosti, kterými vylicí skutkový děj, na jehož základě uplatňuje svůj nárok.

I přes to, že věřitel v řízení o žalobě uspěje a soud vydá pravomocné rozhodnutí o povinnosti dlužníka zaplatit, neznamená to, že dlužná částka bude uhrazena. Proto je nutné dále ve vymáhání pokračovat například pomocí exekucí a soudních výkonů rozhodnutí.

4.3. Soudní výkon rozhodnutí a exekuce

Další možností jak může věřitel uspokojit své pohledávky je pomocí podání návrhu na soudní výkon rozhodnutí podle občanského soudního řádu, nebo formou exekuce podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). „Hlavním rozdílem mezi těmito dvěma typy je především skutečnost, že zatímco u exekuce ponecháte způsob jejího provedení na exekutorovi – tedy exekutor sám v daném případě rozhoduje o tom, zda nařídí srážky ze mzdy, prodej movitých či nemovitých věcí a podobně, v případě soudního výkonu rozhodnutí musí věřitel podat soudu návrh na výkon rozhodnutí konkrétním věřitelem vybraným způsobem. Tedy u výkonu rozhodnutí věřitel sám zvažuje nejvhodnější řešení, hledá majetek či zaměstnavatele dlužníka a je tedy on sám tím, kdo se aktivně podílí na vymáhání své

¹² DRÁPAL, BUREŠ A KOL., 2009

pohledávky. Naopak v případě exekuce veškerá hledání a rozhodování ponechává věřitel čistě na exekutorovi.“¹³

„Z praxe je známo, že drtivá většina věřitelů nevidí rozdíl mezi inkasními agenturami a firmami na vymáhání pohledávek. Je možno je pochopit, protože jak jedni, tak i druzí prohlašují, že jsou především specialisté na mimosoudní vymáhání pohledávek. Ve skutečnosti je mezi nimi podstatný rozdíl. Inkasní agentury přistupují k vymáhání pohledávek tzv. „průmyslovým způsobem“, když proces vymáhání pohledávek zahrnuje vždy následující základní fáze: mimosoudní inkaso, soudní vymáhání, exekuce. Firmy na vymáhání pohledávek se zabývají pouze první fází tohoto procesu - mimosoudním vymáháním. Jejich přístup k věci je tedy užší.“¹⁴

4.4. Insolvenční řízení

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) udává postupy jak postupovat při uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení. Aby si mohl věřitel uplatnit pohledávku, musí ji přihlásit do insolvenčního řízení. Teprve po přihlášení do insolvenčního řízení si věřitel pohledávku uplatňuje, nikoliv podáním insolvenčního návrhu. Přihlášení pohledávky může provést každý, kdo má za úpadcem pohledávku. Přihlašují se i pohledávky, ke kterým je současně vedeno soudní řízení, exekuce, atd. ale i pohledávky nesplatné či vázané na podmínku. „Přihláška pohledávky má pro běh lhůty k promlčení nebo pro zánik práva stejné účinky jako žaloba nebo jiné uplatnění práva u soudu, a to ode dne, kdy došla insolvenčnímu soudu. Přihlášku pohledávky, která je podána u jiného než insolvenčního soudu, postoupí tento soud neprodleně soudu insolvenčnímu, aniž o tom vydává rozhodnutí; účinky spojené podáním takové přihlášky nastávají dnem, kdy přihláška dojde insolvenčnímu soudu.“¹⁵

¹³ REDAKCE. *Exekuce nebo soudní výkon rozhodnutí?* [online]. 2008 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.pravnik.cz/a/290/exekuce-nebo-soudni-vykon-rozhodnuti.html>>

¹⁴ ASOCIACE NA OCHRANU VĚŘITELŮ ČR. *Vymáhání pohledávek* [online]. 2009 cit. 2012-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.anov.cz/problematika-pohledavek/vymahani-pohledavek/>>

¹⁵ JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, 2010, s. 34

5. Úpadek a hrozící úpadek

Osoby právnické i fyzické se mohou dostat do situace, že nebudou schopni hradit své závazky. Tomuto stavu se říká insolvence (úpadek).

Dlužník se ocitá v úpadku, pokud má více věřitelů (nestačí pouhá pluralita závazků), peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Domníváme se, že dlužník není schopen plnit své závazky, v případě že: „zastavil platby podstatné části svých finančních závazků; nesplňuje povinnosti po dobu delší než 3 měsíců po lhůtě splatnosti, není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí; nesplnil povinnost uloženou insolvenčním soudem (§ 104 odst. 1).“¹⁶ Povinnost uložená insolvenčním soudem je předložení seznamu svého majetku včetně svých pohledávek a uvedení svých dlužníků, seznam svých závazků s uvedením svých věřitelů a seznam svých zaměstnanců, listin dokládající úpadek nebo hrozící úpadek.¹⁷

Dlužník podnikatel (fyzická i právnická osoba) je v úpadku i při předlužení. Předlužení znamená, že má více věřitelů a součet jeho závazků (po splatnosti) převyšuje hodnotu jeho majetku.

Pouze dlužník může podat návrh na insolvenční řízení a to v případě, že se ocitl v úpadku ale i když úpadek teprve hrozí. Hrozící úpadek je tehdy, když s ohledem na okolnosti můžeme předpokládat, že dlužník nebude schopný včas plnit své závazky. Návrh dlužníka by měl obsahovat seznam jeho majetku, včetně jeho pohledávek s uvedením jeho dlužníků; seznam jeho závazků s uvedením jeho věřitelů; seznam všech zaměstnanců (pokud zaměstnance nemá, musí výslovně uvést, že nemá žádné zaměstnance); listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek; podpis (úředně ověřený) s výslovným prohlášením, že seznam je úplný.

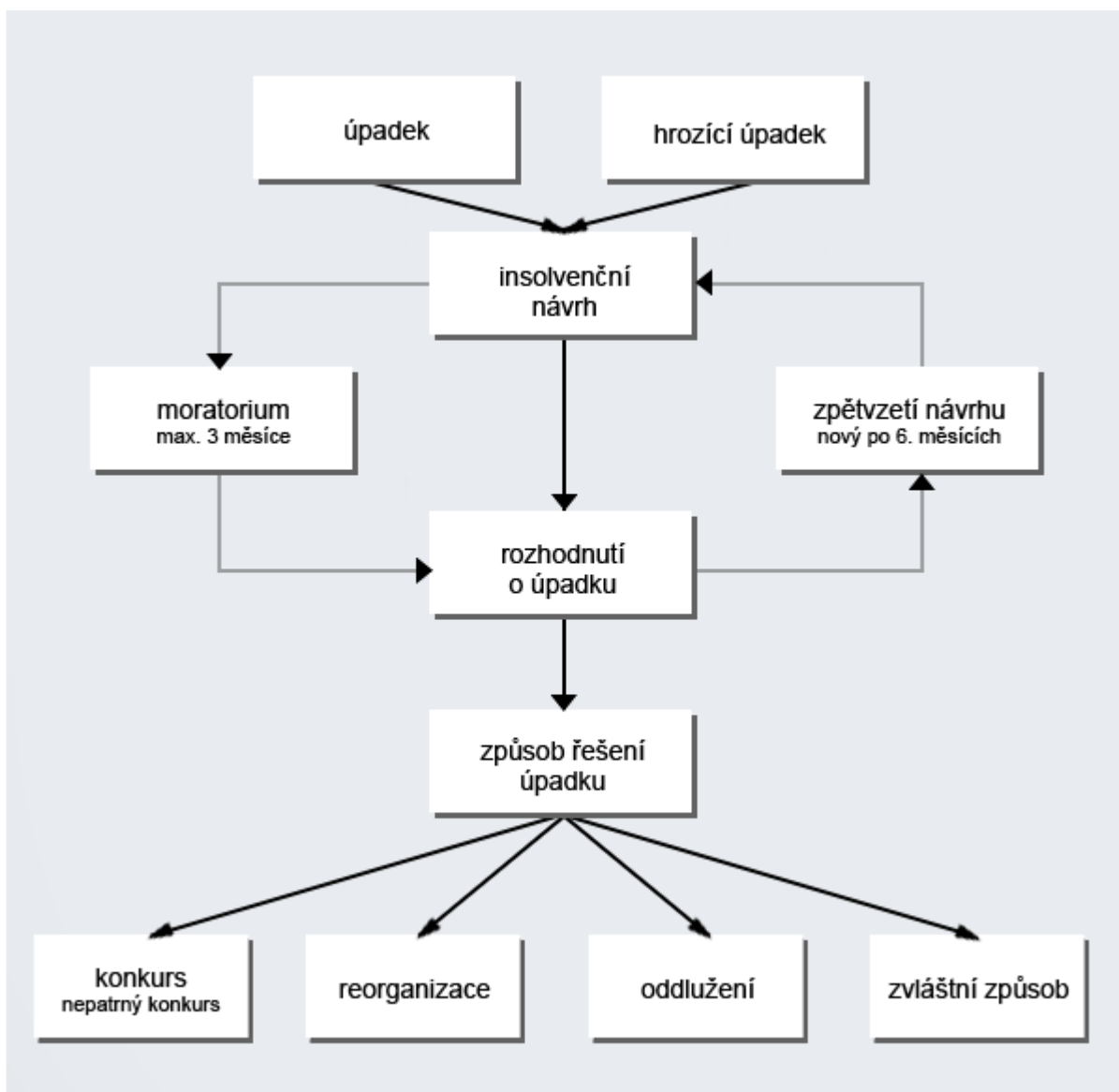
¹⁶ JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, 2010, s. 3

¹⁷ tamtéž, s.20

6. Insolvenční řízení

Předmětem insolvenčního řízení je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení. Nejprve soud rozhodne, jestli jsou řádně splněny podmínky pro řešení majetkových problémů dlužníka – rozhodnutí o úpadku.

Obrázek 2: Průběh insolvenčního řízení

Zdroj: Creditreform s.r.o.

6.1. Zásady insolvenčního řízení

- „ insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů;
- věřitelé, kteří mají podle insolvenčního zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti;
- práv věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení nelze omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce;
- věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení.“¹⁸

6.2. Výjimky z působnosti insolvenčního zákona

Insolvenční řízení nelze použít v případě, jedná-li se o stát, územní samosprávný celek (obce a kraje), Českou národní banku, Všeobecnou zdravotní pojišťovnu České republiky, Fond pojištění vkladů, Garanční fond obchodníků s cennými papíry, veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení, veřejnou vysokou školu, právnickou osobu, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávný celek před zahájením insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil. Další výjimky jsou finanční instituce, které po dobu, po kterou je nositelem licence nebo povolení, zdravotní pojišťovny zřízení, po dobu, po kterou je nositelem povolení k provádění veřejného zdravotního pojištění, politické strany nebo politická hnutí v době vyhlášených voleb.

¹⁸ JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, 2010, s.3

6.3. Zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční řízení může být zahájeno pouze na návrh a je zahájeno v den, kdy dojde na věcně příslušný soud. Návrh na insolvenční řízení může podat jak dlužník, tak věřitel. V případě hrozícího úpadku podává návrh na insolvenční řízení jen dlužník.

Povinnost podat návrh na insolvenční řízení má dlužník (podnikající fyzická nebo právnická osoba) bez zbytečného odkladu jakmile se dozví nebo měl dozvědět o svém úpadku; nebo byl-li pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem jeho podniku nebo exekuce z důvodu, že cena majetku náležejícího k podniku nepřevyšuje výši závazků náležejících k podniku. Dalším povinným podat návrh na insolvenční řízení jsou zákonní zástupci dlužníka a jeho statutární orgán a likvidátor dlužníka, který je právnickou osobou v likvidaci.¹⁹

„Insolvenční navrhovatel může vzít insolvenční návrh zpět až do vydání rozhodnutí o úpadku nebo do právní moci jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu. Věřitel, který vzal zpět insolvenční návrh, jej může pro tutéž pohledávku znovu podat až po 6 měsících ode dne jeho zpětvzetí.,“²⁰

Záloha na náklady zahájení insolvenčního řízení může být insolvenčním soudem určena až do částky 50.000,- Kč. Je-li insolventních navrhovatelů více, jsou povinni zaplatit zálohu společně a nerozdílně. Nejde-li o dlužníka, může osoba, která zaplatila zálohu na náklady insolvenčního řízení, uplatnit její náhradu v insolvenčním řízení jako pohledávku za majetkovou podstatou.

Mezi instituce, které jsou o zahájení insolvenčního řízení informovány patří finanční úřad, celní úřad, úřad práce, okresní správa sociálního zabezpečení, obecný soud dlužníka, Česká národní banka.

¹⁹ JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, 2010

²⁰ Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Insolvenční návrh* [online]. 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z WWW: < <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/insolvenzni-navrh.html> >

6.4. Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení

Oznámení o zahájení insolvenčního řízení je vyhláškou, kterou soud zveřejní nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu došel insolvenční návrh. Jestliže insolvenční návrh dojde insolvenčnímu soudu v době, kdy do skončení úředních hodin insolvenčního soudu zbývají méně než 2 hodiny, nebo ve dnech pracovního klidu, zveřejní insolvenční soud tuto vyhlášku nejpozději do 2 hodin po zahájení úředních hodin nejbližšího pracovního dne insolvenčního soudu. Zahájení, průběh a konec insolvenčního řízení je uveden v insolvenčním rejstříku. Účinky zahájení insolvenčního řízení jsou takové, že „pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou; právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, lze uplatnit a nově nabýt jen za podmínek stanovených tímto zákonem, to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech, které bylo navrženo po zahájení insolvenčního řízení; výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit, nelze jej však provést.“²¹

Chce-li si věřitel uplatnit pohledávky musí na základě vyzvání insolvenčního soudu podat přihlášku své pohledávky do insolvenčního řízení. Přihlášky pohledávek na základě výzvy mohou věřitelé podávat až do rozhodnutí o úpadku. Kratší lhůtu není insolvenční soud oprávněn stanovit. Tuto výzvu lze spojit s oznámením o zahájení insolvenčního řízení. Je-li výzva učiněna samostatně až v průběhu insolvenčního řízení, oznamuje se stejným způsobem, jakým se oznamuje zahájení insolvenčního řízení. Věřitelé podávají přihlášky pohledávek u insolvenčního soudu od zahájení insolvenčního řízení až do uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku. K přihláškám, které jsou podány později, insolvenční soud nepřihlíží a takto uplatněné pohledávky se v insolvenčním řízení neuspokojují. Bude-li po přezkumu přihlášená pohledávka zjištěna tak, že skutečná výše přihlášené pohledávky činí méně než 50% přihlášené částky, k přihlášené pohledávce se nepřihlíží ani v rozsahu, ve kterém byla zjištěna. Věřiteli, který takovou pohledávku přihlásil, insolvenční soud uloží, aby ve

²¹ JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, 2010, s. 22

prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, ve kterém byla zjištěna.

6.5. Doručování v insolvenčním řízení

Doručování většiny písemností během insolvenčního řízení je pouze vyvěšením dokumentu na úřední desce insolvenčního soudu a zároveň uvedeno v insolvenčním rejstříku. Insolvenční rejstřík je volně přístupná webová aplikace, kde si může každý vyhledat informace o insolvenčních řízeních a jejich průběhu podle dlužníků. Může zde najít celostátní seznam insolventních správců a insolvenční spisy.

Nad rámec zveřejnění vyhláškou jsou písemnosti doručovány insolvenčním soudem ještě zvláště dlužníkovi; insolvenčnímu správci; věřitelskému výboru²²; insolvenčnímu navrhovateli a přihlašovatelů přihlášky pohledávky; osobám, které mají v insolvenčním řízení něco osobně vykonat.

Od 1. 7. 2009 se písemnosti od insolvenčního soudu určené insolvenčnímu správci zasílají přednostně do datové schránky. Není-li doručení do datové schránky možné, přistupuje se k doručení standardním způsobem a to prostřednictvím pošty. Stejná situace nastává, i pokud jde o doručování písemností věřitelskému výboru.

6.6. Nakládání s majetkovou podstatou

Jakmile nastanou účinky zahájení insolvenčního řízení, nesmí dlužník nikterak nakládat s majetkovou podstatou a majetkem, který do ní spadá, ve smyslu jeho podstatné změny ve skladě, nezanedbatelného zmenšení a využití. Bude-li nutné zabránit změnám v majetkové podstatě (v neprospěch věřitelů) před rozhodnutím o

²² Je-li přihlášených věřitelů více než 50, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor. Ten musí mít nejméně 3 a nejvýše 7 členů.

úpadku, mohou být nařízena insolvenčním osudem předběžná opatření. Předběžná opatření nařizují dlužníkovi nenakládat s věcmi a právy, které spadají do majetkové podstaty, případně mohou udělit souhlas s užíváním majetkové podstaty jen se souhlasem předběžného správce. Dále může být nařízeno, aby osoby mající závazky k dlužníkovi hradili předběžnému správci.

6.7. Moratorium

Moratorium je možnost vyrovnání se dlužníka s věřiteli ještě před tím, než proběhne celé insolvenční řízení. Během trvání moratoria nemůže být vydáno rozhodnutí o úpadku, ale trvají účinky spojené s insolvenčním řízením. Návrh vyhlášení moratoria může dlužník (podnikatel) podat insolvenčnímu soudu do 7 dnů od podání insolvenčního návrhu nebo do 15 dnů od doručení insolvenčního návrhu insolvenčním soudem jde-li o insolvenční návrh věřitele. Návrh na moratorium může být podán ještě i před samotným zahájením insolvenčního řízení. Vyhlášení moratoria již nemůže učinit právnická osoba, která je v likvidaci. Ve fázi moratoria si mohou věřitelé přihlásit své pohledávky a vstoupit tak do řízení.

Účinnost moratoria běží od doby, kdy je jeho vyhlášení zveřejněno v insolvenčním rejstříku. V návrhu na moratorium musí být uvedena doba trvání, nejdéle však 3 měsíce a následně pak zaniká uplynutím doby, po kterou bylo moratorium vyhlášeno nebo na základě rozhodnutí insolvenčního soudu o zrušení moratoria. Zrušení moratoria na základě rozhodnutí insolvenčního soudu je, pokud to navrhne většina věřitelů nebo pokud dlužník uvedl nepravdivé údaje a moratorium využil k přednostnímu uspokojení jen některých věřitelů.

„Nakládání s majetkovou podstatou po dobu trvání moratoria: závazky bezprostředně souvisící se zachováním provozu podniku vzniklé v posledních 30 dnech před vyhlášením moratoria nebo po něm je dlužník po dobu trvání moratoria oprávněn hradit přednostně před dříve splatnými závazky; smlouvy na dodávky energií a surovin, jakož i další smlouvy o dodávkách zboží a služeb, které ke dni vyhlášení moratoria

trvaly alespoň po dobu 3 měsíců, nemůže druhý účastník smlouvy po dobu trvání moratoria vypovědět nebo od nich odstoupit pro prodlení dlužníka a s placením úhrady za zboží nebo služby, ke kterému došlo před vyhlášením moratoria, nebo pro zhoršení majetkové situace dlužníka, hradí-li dlužník na základě těchto smluv řádně a včas alespoň závazky bezprostředně souvisící se zachováním provozu podniku.“²³

6.8. Rozhodnutí o úpadku

Rozhodnutí o úpadku vydává insolvenční soud je-li zjištěno, že je dlužník v úpadku nebo mu hrozí úpadek. V rozhodnutí o úpadku by mělo být obsaženo: „výrok o tom, že se zjišťuje úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek; výrok, jímž insolvenční soud ustanovuje insolvenčního správce; údaj o tom, kdy nastávají účinky rozhodnutí o úpadku; výzvu, aby věřitelé, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, tak učinili ve stanovené lhůtě; výzvu, aby osoby, které mají závazky vůči dlužníkovi, napříště plnění neposkytovaly dlužníkovi, ale insolvenčnímu správci; výzvu, aby věřitelé insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká zajišťovací práva uplatní na dlužnických věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách; výrok, jímž se určí místo a termín konání schůze věřitelů a přezkumného jednání; výrok, jímž se uloží dlužníku, který tak dosud neučinil, aby ve stanovené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy svého majetku a závazků s uvedením svých dlužníků a věřitelů; označení hromadných sdělovacích prostředků, ve kterých bude insolvenční soud zveřejňovat svá rozhodnutí.“²⁴

Lhůta pro přihlášení pohledávek, která je uvedena v rozhodnutí o úpadku by neměla být kratší než 30 dní a delší než 2 měsíce. Pokud je ale s rozhodnutím spojeno povolení oddlužení, je tato lhůta pouze 30 dní.

6.9. Účinky rozhodnutí o úpadku

²³ JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, 2010, s. 24

²⁴ tamtéž, s. 26

Účinky vyplívající po rozhodnutí o úpadku spojené s opatřeními nařízenými insolvenčním soudem trvají. Možnost si vzájemně započíst pohledávky (dlužník a věřitel) je možné i po rozhodnutí o úpadku. Musí být ale splněny zákonné podmínky, a to dříve, než se rozhodne o způsobu řešení úpadku. Započtení pohledávek nelze pokud se dlužníkův věřitel nestal přihlášeným věřitelem, získal započitatelnou pohledávku neúčinným právním úkonem, v době nabytí pohledávky již věděl o dlužníkově úpadku nebo stále neuhradil splatnou pohledávku dlužníka v rozsahu, v němž převyšuje započitatelnou pohledávku tohoto věřitele.

7. Způsoby řešení úpadku (hrozícího úpadku)

7.1. Konkurs

Jedním ze způsobů řešení úpadku je prohlášení konkursu. Prohlášení konkursu spočívá v tom, že pohledávky od věřitelů jsou uspokojeny celé nebo částečně. K uspokojení dochází z výnosů, které jsou získány zpeněžením majetkové podstaty. Neuspokojené pohledávky nebo částečně neuspokojené pohledávky ale nezanikají. Účinky prohlášení konkursu jsou platné od doby zveřejnění vyhlášeného konkursu na úřední desce příslušného soudu a také v insolvenčním rejstříku.

Prohlášení konkursu má zejména tyto účinky:

- „přerušuje se likvidace právnické osoby, končí nucená správa, a pokud insolvenční soud nerozhodne jinak, zaniká předběžné opatření, bylo-li nařízeno
- na insolvenčního správce přechází oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práv a plnění povinností, které přísluší dlužníku, pokud souvisí s majetkovou podstatou
- pokud dlužník nakládal s majetkovou podstatou poté, co toto právo přešlo na insolvenčního správce, jsou tyto právní úkony vůči věřitelům neúčinné
- po prohlášení konkursu mohou dlužníkovi věřitelé svá práva uplatnit jen v rámci konkursního řízení (nelze např. podat žalobu o zaplacení finanční částky proti úpadci)
- nesplatné pohledávky proti dlužníku se prohlášením konkursu považují za splatné, není-li zákonem stanoveno jinak
- zanikají všechny jednostranné právní úkony dlužníka (úpadce) týkající se majetkové podstaty (jde zejména o příkazy, pověření, plné moci, prokuru); to se netýká plných mocí udělených pro insolvenční řízení

- zanikají veškeré návrhy na uzavření smlouvy, které dlužník učinil a které nebyly dosud přijaty
- v případě existence smlouvy o vzájemném plnění (většina smluv), přičemž ani dlužník ani druhá strana smlouvu dosud zcela nesplnila, může insolvenční správce smlouvu splnit místo dlužníka a žádat protiplnění, nebo může od smlouvy odstoupit
- je-li druhý účastník smlouvy povinen z této smlouvy plnit první, je oprávněn takové plnění odepřít až do doby, kdy bude poskytnuto nebo zabezpečeno plnění vzájemné
- uzavřel-li dlužník smlouvu o výpůjčce, je insolvenční správce po prohlášení konkursu oprávněn žádat vrácení věci i před uplynutím stanovené doby zapůjčení
- v případě nájemní smlouvy je insolvenční správce oprávněn takovou smlouvu vypovědět ve lhůtě stanovené zákonem nebo smlouvou i v případě, že smlouva byla sjednána na dobu určitou, výpovědní lhůta však může činit maximálně 3 měsíce; tím nejsou dotčena ustanovení občanského zákoníku na ochranu nájemců bytů
- prohlášením konkursu nekončí provoz dlužníkovy podniku, insolvenční správce bude naopak zkoumat možnost pokračování v provozu dlužníkovy podniku“²⁵

Po vyhlášení konkursu provoz podniku dlužníka nekončí. Provoz podniku končí až v případě, je-li prodán v rámci zpeněžení majetkové podstaty nebo vydáním rozhodnutí insolvenčního soudu (navrhuje ho insolvenční správce po vyjádření věřitelského výboru).

Insolvenční správce po prohlášení konkursu vykonává úkony, které shromáždí všechny přihlášené pohledávky, jako podklad pro schůzi věřitelů a přezkumné jednání,

²⁵ Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Konkurs* [online]. 2012 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z WWW: <<http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>>

dále musí sestavit mezitímní účetní závěrku (k předchozímu dni prohlášení konkursu) a sestavit výkaz o hospodářské situaci dlužníka (ke dni prohlášení konkursu).

Zpeněžení majetkové podstaty znamená, že majetek do ní spadající je převeden na finanční prostředky, které pak slouží k uspokojení věřitelů. Tím, že se majetková podstata zpeněží, zaniknou věcná břemena a účinky nařízení výkonu rozhodnutí či exekuce. Zpeněžení majetkové podstaty se provádí veřejnou dražbou, prodejem mimo dražbu nebo prodejem podle ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí. Takto rozprodáváný majetek z majetkové podstaty nesmí nabývat dlužník ani jeho blízké osoby (tvořící koncern). Tento majetek nesmí být na zmíněné osoby převeden ani do 3 let od ukončení konkursu. Pohledávky přihlášených věřitelů jsou uspokojovány poměrně vzhledem k výši pohledávky.

Zrušení konkursu může být na základě rozhodnutí insolvenčního soudu zjištěno, že není přihlášený žádný věřitel a všechny pohledávky z majetkové podstaty a proti nim postavené pohledávky jsou uspokojeny; pokud ani dodatečně nebyl úpadek dlužníka osvědčen; majetek dlužníka nestačí pro uspokojení pohledávek věřitelů; po obdržení zprávy o splnění rozvrhového usnesení; na návrh dlužníka, který k podanému návrhu připojil listinu se souhlasem o zrušení konkursu (souhlas všech věřitelů a insolvenčního správce).

Nepatrný konkurs se používá pro řešení menších konkursů (poslední celkový obrát před prohlášením konkursu nepřesáhl 2 miliony korun a není více jak 50 věřitelů) nebo u majetku fyzických nepodnikajících osob. Nepatrný konkurz je efektivní a rychlý. Nemusí být vydán návrh a lze ho spojit s prohlášením konkursu nebo je možné ho vydat během průběhu insolvenčního řízení potom co je prohlášen konkurz.

7.2. Reorganizace a reorganizační plán

Při reorganizaci může dlužník i nadále provozovat svou podnikatelskou činnost, ale jen v určitých mezích. Tyto meze určuje reorganizační plán, který by měl ozdravit hospodaření dlužníkovy podniku. Způsobů jak řešit úpadek v rámci reorganizace je spousta a jediné na co je třeba dbát je, zda zvolené řešení je v souladu s českými zákony a zda s ním budou souhlasit věřitelé. Plnění reorganizačního plánu mohou věřitelé průběžně kontrolovat.

Reorganizace může být uskutečněna u podnikatelských subjektů, kteří nejsou v likvidaci; neobchodují s cennými papíry ani nemají oprávnění k obchodování na komoditní burze a celkový roční obrat před podáním insolvenčního návrhu dosáhl minimálně 100 milionů korun, nebo mají-li aspoň 100 zaměstnanců. Oprávněná osoba podávající návrh na povolení reorganizace může být dlužník nebo věřitel přihlášený do řízení. V návrhu by neměly chybět údaje o způsobu provedení reorganizace a údaje o kapitálové struktuře a majetku osob ovládajících dlužníka.

Povolení reorganizace obsahuje informaci, kdo vykonává funkci insolvenčního správce; výzvu, aby dlužník do 120 dnů doložil reorganizační plán; informaci za jakých podmínek mohou další osoby předložit reorganizační plán; souhlas o povolení reorganizace; další opatření ohledně majetkové podstaty důležitých k reorganizaci.

Jakmile je reorganizace povolena vrací se splatnost závazků a pohledávek do termínů původních. Dlužník musí ke dni předcházejícímu povolení reorganizace sestavit mezitímní účetní závěrku. Při reorganizaci je pozastavena funkce valné hromady, případně členské schůze a nahrazuje ji insolvenční správce.

Již zmíněný reorganizační plán musí obsahovat následující údaje. Rozdělení věřitelů do skupin a určení jak bude zacházeno s pohledávkami jednotlivých věřitelů; způsob jakým bude reorganizace provedena; opatření jak bude nakládáno s majetkovou podstatou a kdo a v jakém rozsahu s ní může nakládat; údaj jestli bude dlužníkův podnik pokračovat v provozu a za jakých podmínek; osoby podílející se na financování plánu reorganizace; údaj zda a v jakém rozsahu bude ovlivněna zaměstnanost

v podniku; v neposlední řadě informace o tom, zda a jaké závazky po reorganizaci zůstanou.

Není závazně stanoveno, jak by měla být reorganizace provedena, ale lze ji provést pomocí těchto opatření:

- restrukturalizací pohledávek věřitelů, spočívající v prominutí části dluhů dlužníka včetně jejich příslušenství nebo v odkladu jejich splatnosti,
- prodejem celé majetkové podstaty nebo její části anebo prodejem dlužníkova podniku,
- vydáním části dlužnických aktiv věřitelům nebo převodem těchto aktiv na nově založenou právnickou osobu, ve které mají věřitelé majetkovou účast,
- fúzí dlužníka – právnické osoby s jinou osobou nebo převodem jeho jmění na společníka se zachováním nebo změnou práv třetích osob, připouštějí-li to právní předpisy o hospodářské soutěži,
- vydáním akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo novou právnickou osobou,
- zajištěním financování provozu dlužníkova podniku nebo jeho části,
- změnou zakladatelského dokumentu nebo stanov anebo jiných dokumentů upravujících vnitřní poměry dlužníka.²⁶

Při reorganizačním plánu může být uplatněno i více způsobů reorganizace najednou. Provést výkon rozhodnutí nebo nařídít exekuci lze proti dlužníkům nařídít i po účinnosti reorganizačního plánu. Od chvíle účinnosti reorganizačního plánu se opět obnovuje funkce valné hromady případně členské schůze, zaniknou práva věřitelů i dlužníků a ze zákona zaniknou i práva k majetku třetích osob (náležející do majetkové podstaty).

²⁶ Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Reorganizace* [online]. 2012 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z WWW: < <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html> >

Reorganizaci může insolvenční soud zrušit pokud například do 6 měsíců zjistí, že některý věřitel dostal zvláštní výhody nebo pokud byl reorganizační plán schválen podvodně. Dalším důvodem může být i to, pokud do 3 let byl dlužník, statutární orgán nebo jeho člen pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, díky kterému by schválen reorganizační plán nebo zkrátil věřitele. Pokud insolvenční soud rozhodne o změně reorganizace na konkurs, může to být například za předpokladu, že dlužník řádně a včas neplatí úroky nebo nehradí jiné splatné závazky; dlužník přestal podnikat i přes to, že dle reorganizačního plánu podnikat měl; nebyl schválen reorganizační plán a oprávněným osobám skončila lhůta k novému předložení atd.

7.3. Oddlužení

Oddlužením lze řešit úpadek jak fyzických tak právnických osob. Tyto subjekty však nesmějí být podnikatelé.

Při oddlužení jsou konsolidovány dluhy dlužníka tak, aby alespoň částečně byli uspokojeni nezajištění věřitelé (ne méně než 30%) a zajištění věřitelé zcela z výtěžku prodeje zajištěného předmětu a aby byl dlužník od placení zbytku dluhů osvobozen. Oddlužení umožňuje dlužníkovi začít znovu a zároveň pomáhá snižovat náklady veřejných rozpočtů na záchranu těch, kteří se ocitli v sociální krizi. O návrhu oddlužení rozhoduje soud. Návrh musí být podán na zvláštním formuláři spolu se zákonem stanovenými dokumenty. Návrh na oddlužení může podat pouze dlužník. Věřitelé svým hlasováním určí způsob, jak bude oddlužení provedeno. Provedeno může být prodejem majetku dlužníka nebo pomocí splátkového kalendáře. Při oddlužení mají věřitelé vidinu toho, že získají zpět alespoň část pohledávek. Vychází se z toho, že pokud dlužník dostane možnost být osvobozen od placení zbytku dluhu, bude se víc snažit uhradit dluh vůči věřiteli.

Návrh na oddlužení se podává na speciálním formuláři Ministerstva spravedlnosti a měl by obsahovat popis dlužníka a případně osob, které za něj mohou jednat; očekávané příjmy dlužníka v následujících 5 letech; a také celkové příjmy dlužníka

během posledních 3 let. Návrh musí být podepsán nejen od dlužníka ale i od manžela, který výslovně uvádí svůj souhlas s oddlužením. Oddlužení může být insolvenčním soudem zamítnuto z důvodu nepoctivého záměru, pokud jej podala znovu osoba, která již dříve měla oddlužení schváleno, atd. V případě zpeněžení majetkové podstaty se postupuje obdobně jako u konkursu. Při plnění splátkového kalendáře musí dlužník po dobu 5 let měsíčně nezajištěným věřitelům splácet částku ze svých příjmů. Po dobu trvání splátkového kalendáře musí dlužník bezodkladně oznamovat změny bydliště, sídla podnikání, zaměstnání; vždy k 15. lednu a k 15. červenci doložit přehled příjmů za předchozích 6 měsíců; věci získané darem či dědictvím zpeněžit a použít k mimořádné splátce; atd.

7.4. Odpovědnost

Odpovědnost dlužníka za škodu má ten, kdo v rozporu se svými povinnostmi nepodal insolvenční návrh. Tím, že byla porušena povinnost, odpovídá za škodu nebo nějakou jinou újmu. Dále za škodu a ostatní újmy odpovídá věřiteli dlužník, který porušil povinnosti v době trvání moratoria.

Odpovědnost insolvenčního správce za škodu způsobenou dlužníkovi, věřiteli nebo třetí osobě je v případě nepostupování s odbornou péčí a při porušení povinností, které mu ukládá zákon nebo soudní rozhodnutí.

Odpovědnost věřitele za škodu nastane v případě zastavení insolvenčního řízení nebo odmítnutí insolvenčního návrhu vinou navrhovatele.

Trestní odpovědnost padá na osobu, která během insolvenčního řízení maří a ztěžuje práci insolvenčního správce nebo si během hlasování v insolvenčním řízení přijme majetkový či jiný prospěch.

PRAKTICKÁ ČÁST

8. Cíl průzkumu práce

Cílem této práce je zjištění vývoje podaných insolvenčních návrhů, konkurzů, reorganizací a oddlužení během posledních pěti let.

8.1. Metody sběru dat a harmonogram postupu průzkumu

Pro tento průzkum byly použity údaje z databáze společnosti, ve které pracuji. Tato společnost údaje dále získává z insolvenčního rejstříku a obchodního věstníku.

8.1.1. Harmonogram postupu průzkumu

- a) **přípravná fáze** – v této první části jsem si z databáze společnosti vytáhla údaje o počtu všech podaných insolvenčních návrhů, konkurzů, reorganizací a oddlužení fyzických osob.
- b) **realizační fáze** – shromážděné údaje o insolvenčních návrzích jsem dále rozdělila dle regionů a dle odvětví. U konkurzů jsem data rozdělila na obchodní společnosti a živnostníky. Pro zajímavost jsem uvedla i historický vývoj konkurzů od roku 1996. I údaje o oddlužení jsem rozdělila dle roků a také dle věkové struktury osob.
- c) **vyhodnocovací fáze** – v této závěrečné fázi jsem porovnávala insolvenční návrhy za poslední 4 roky. Stejně tak i oddlužení fyzických osob je porovnávána za poslední 4 roky. U insolvencí rozdělených dle regionů a dle odvětví jsem srovnávala vždy rok 2010 a 2011. U konkurzů byly porovnávány poslední 3 roky. Na závěr jsem vždy v procentech uvedla, zda se jedná o celkový pokles nebo nárůst oproti předchozím rokům.

8.2. Analýza dat

8.2.1. Insolvenční návrhy

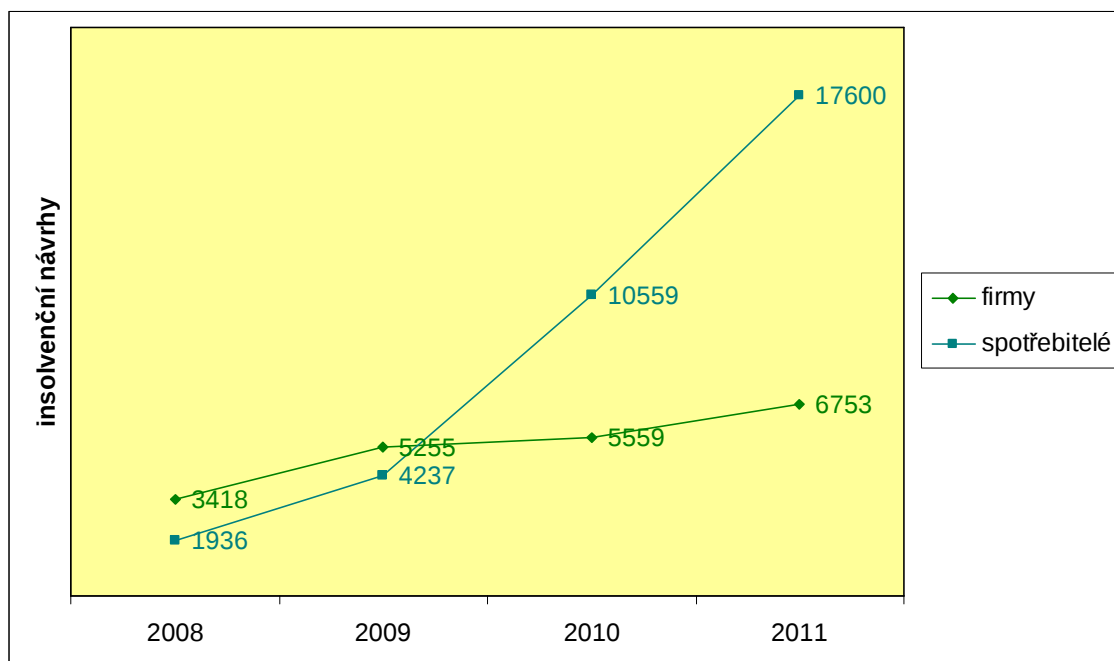
Ačkoli v roce 2011 ve většině firem rostl objem zakázek a ekonomická situace firem se po krizových letech 2008 – pololetí 2010 stabilizovala, je, navzdory očekávání, počet firem v insolvenční ve srovnání s rokem 2010 výrazně vyšší a meziroční nárůst činí 21,5 %. Proti tomu v období 2010/2009 činil meziroční nárůst insolvenčních návrhů u právnických osob jen necelých 6%.

Tabulka 1: Insolvenční návrhy v České republice

rok	firmy	spotřebitelé	celkem
2008	3418	1936	5354
2009	5255	4237	9492
2010	5559	10559	16118
2011	6753	17600	24353

Zdroj: Creditreform, s.r.o., insolvenční rejstřík

Graf 1: Insolvenční návrhy v meziročním srovnání

Zdroj: Creditreform, s.r.o., insolvenční rejstřík

Nejvyšší počet insolvenčí na 1.000 registrovaných firem byl v roce 2011 v Moravskoslezském kraji. Následuje kraj Olomoucký a Jihomoravský. Nejlepší ekonomická situace firem je již tradičně ve Středočeském kraji, výrazný pokles insolvenčí zaznamenali v Plzeňském kraji. Dalším rokem pokračuje i pokles insolvenčí v hlavním městě Praze, která je s 2,02 insolvencemi v roce 2011 na osmém místě v pořadí krajů dle počtu insolvenčí. Naopak razantní nárůst počtu insolvenčí na 1 000 firem (o 122 %) zaznamenali v Ústeckém kraji.

Tabulka č. 2: Insolvenční návrhy podané na firmy dle regionů

Kraj	počet firem v insolenci 2010	počet firem v insolenci 2011	registrované firmy 2010	registrované firmy 2011	Insolvence na 1000 registrovaných firem 2010	Insolvence na 1000 registrovaných firem 2011
Moravskoslezský	603	986	252415	258575	2,39	3,81
Olomoucký	270	411	140943	142889	1,92	2,88
Jihomoravský	717	792	292213	299034	2,45	2,65
Ústecký	203	458	183917	187981	1,10	2,44
Zlínský	242	322	140931	141543	1,72	2,27
Pardubický	176	247	115704	117853	1,52	2,10
Královehradecký	231	287	137321	138268	1,68	2,08
HM Praha	1119	1083	507998	536332	2,20	2,02
Jihočeský	247	313	160935	163995	1,53	1,91
Liberecký	183	209	120258	122373	1,52	1,71
Vysočina	139	171	108398	110062	1,28	1,55
Plzeňský	265	181	146806	150778	1,81	1,20
Karlovarský	95	95	84534	86821	1,12	1,09
Středočeský	298	322	313754	325015	0,95	0,99

Zdroj: Creditreform s.r.o.

Z jednotlivých odvětví je nejvíce firem v insolenci v přepočtu na 1.000 registrovaných firem v oboru papírenského průmyslu a již tradičně v oboru těžby a chemického průmyslu. Papírenský průmysl zaznamenal ve srovnání s loňským rokem nejvyšší nárůst počtu insolvenčí na 1.000 registrovaných firem. Ke zhoršení

ekonomické situace a nárůstu počtu insolvenčních návrhů došlo i v oblasti recyklace a dřevařství. Naopak zlepšení je zřejmé u firem v oblasti telekomunikačních a poštovních služeb a v oblasti dopravy. V celkových číslech jsou stejně jako loni insolvenční návrhy nejvíce postiženy firmy v oblasti velkoobchodního a maloobchodního prodeje a stavebnictví.

Tabulka č. 3: Insolvenční návrhy podané na firmy dle odvětví

Insolvence dle branží (OKEČ)	počet insolv. firem 2010	počet insolv. firem 2011	všechny reg.firmy 2010	všechny reg.firmy 2011	Počet insolvenčních návrhů na 1000 registrovaných firem 2010	Počet insolvenčních návrhů na 1000 registrovaných firem 2011
papírenský průmysl	5	12	1113	1221	4,49	9,83
těžba	5	5	620	658	8,06	7,60
chemický průmysl a výroba z plastů	53	50	7622	8010	6,95	6,24
recycling	1	5	1101	1090	0,91	4,59
potravinářství	63	80	16844	18227	3,74	4,39
dřevařství	127	134	48805	32398	2,60	4,14
telekomunikace, poštovní služby	12	7	1903	1758	6,31	3,98
leasing	24	28	7392	7285	3,25	3,84
dopravní služby	303	278	75339	77388	4,02	3,59
strojírenství	98	109	32465	32349	3,02	3,37
velkoobchod	758	1018	284578	309541	2,66	3,29
nakladatelství	39	37	11482	11469	3,40	3,23
výroba skla, keramiky, stav.materiálu	32	38	12318	12669	2,60	3,00
maloobchod	738	925	346910	340449	2,13	2,72
restaurace, hotely	252	380	137502	144025	1,83	2,64
nemovitosti	339	390	145320	154060	2,33	2,53
Stavba	639	812	339512	367186	1,88	2,21
výroba z kovů	178	194	85650	89134	2,08	2,18
cestovní kanceláře	25	27	12883	13104	1,94	2,06
textilní a kožedělný průmysl	57	81	37952	39490	1,50	2,05
obchod s auty a pohonnými hmotami	93	105	50926	53530	1,83	1,96
podnikové poradenství, reklama, ostatní podnik.sloužby	374	495	281207	293986	1,33	1,68

tiskařské služby	35	18	11297	10703	3,10	1,68
výroba nábytku	43	48	29876	28712	1,44	1,67
finanční zprostředkování, pojištění	30	71	47508	49465	0,63	1,44
čištění odpadních vod	17	17	10996	11881	1,55	1,43
zemědělství a lesnictví	97	145	137324	102576	0,71	1,41
volný čas, kultura	71	88	65384	67895	1,09	1,30
architektonické služby, technické zkoušky	62	77	58398	60325	1,06	1,28
vzdělání	28	24	41580	42519	0,67	0,56
ostatní osobní služby	26	50	86636	91435	0,30	0,55
opravy a instalace strojů a zařízení	6	11	19401	21375	0,31	0,51
IT služby	30	30	57956	62513	0,52	0,48
energie a zpracování vod	6	2	4148	5647	1,45	0,35
odborníky a spolky	15	22	70262	73610	0,21	0,30
zdravotnictví	7	11	36613	37842	0,19	0,29
výzkum a vývoj	0	0	1443	1477	0,00	0,00
veřejná správa	0	0	15797	15410	0,00	0,00

Zdroj: Creditreform s.r.o.

8.2.2. Konkurzy

Konkurzů bylo v prosinci 2011 prohlášeno 150, což znamená proti listopadu pokles o 5,1 %. Celkový roční počet konkurzů však stále mírně roste. V roce 2011 došlo proti roku 2010 ke zvýšení počtu konkurzů o 11 %. Meziroční nárůst 2010/2009 činil jen 3,09 %.

Tabulka č. 4: Prohlášené konkurzy na firmy

Měsíc	2009	2010	2011	
			Celkem firem	z toho živnostníci
1	106	133	144	42
2	110	142	140	34
3	140	158	173	36
4	146	137	143	35
5	130	132	171	38
6	114	149	155	39
7	148	121	114	31
8	121	123	123	38
9	143	121	157	50
10	138	117	130	39
11	129	146	157	58
12	128	122	150	46
celkem	1553	1601	1778	495

Zdroj: Creditreform s.r.o.

Od ledna 2008, kdy vstoupil v platnost Insolvenční zákon, je počet konkurzů stále rostoucí. Přesto však počet prohlášených konkurzů nedosahuje úrovně z přelomu tisíciletí. To souvisí i se změnou metodiky zákona, kdy v případě nedostatku majetku není prohlášen konkurz.

Tabulka č. 5: Počet prohlášených konkurzů – historicky

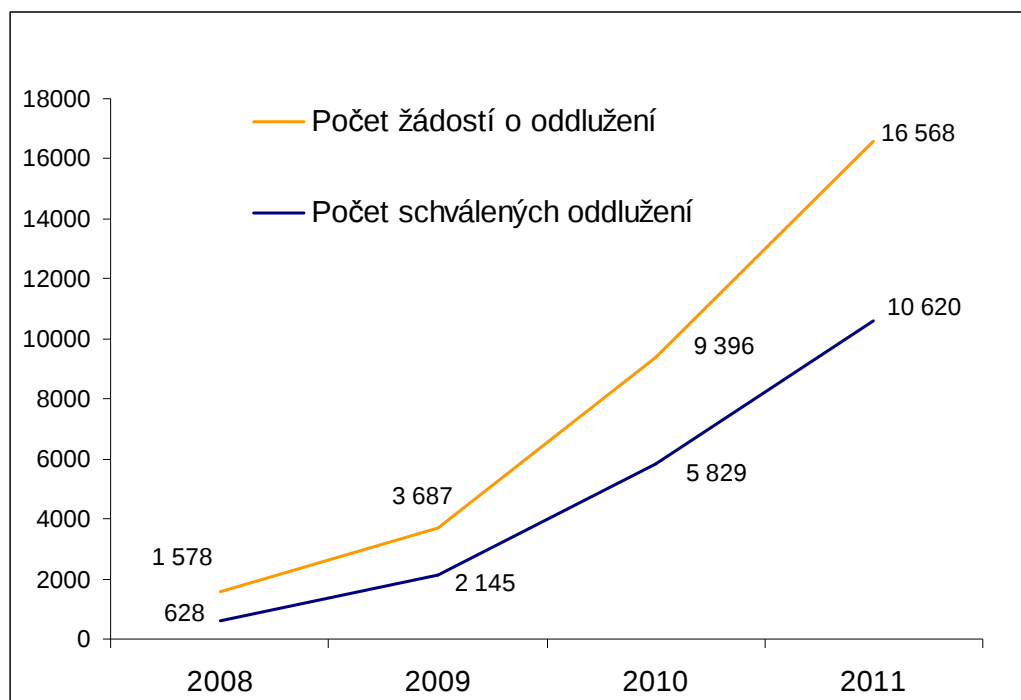
rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
počet prohlášených konkurzů	808	1251	2022	2000	2491	2473	2155	1728	1411	1236	1245	1115	1141	1553	1601	1778

Zdroj: Creditreform s.r.o., Ministerstvo spravedlnosti ČR

8.2.3. Oddlužení

V roce 2011 požádalo 16.568 osob o oddlužení, oddlužení bylo povoleno v 10.620 případech (tj. 65 % ze všech návrhů na oddlužení). V meziročním srovnání bylo za rok 2011 povoleno o 82 % případů oddlužení více.

Graf 2: Vývoj oddlužení v ČR

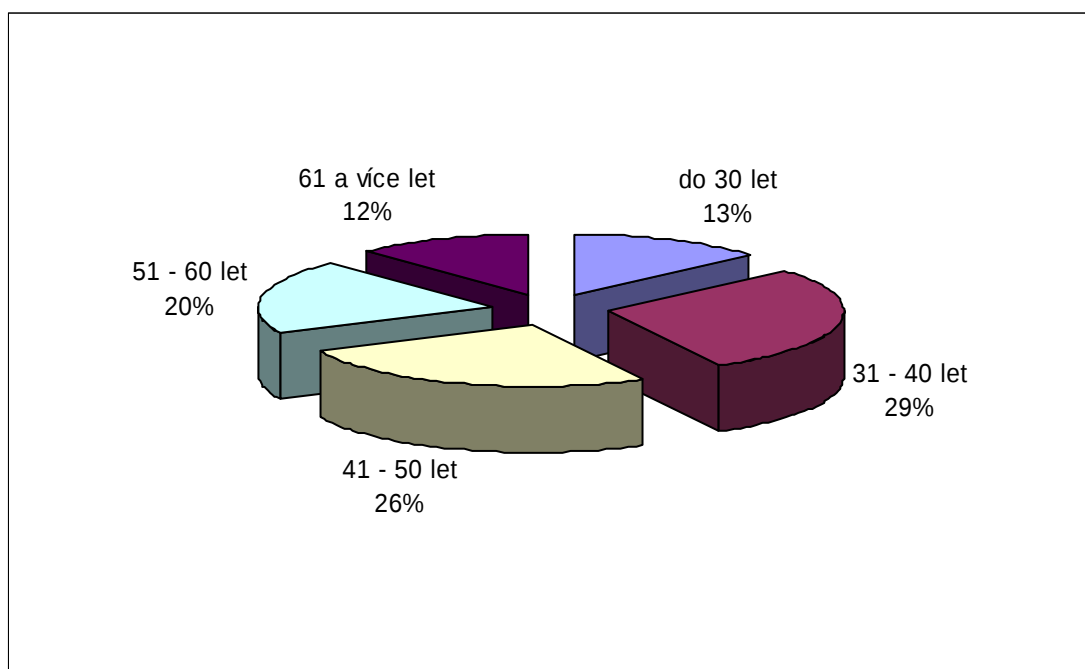
Zdroj: Creditreform s.r.o., insolvenční rejstřík

Oddlužení formou zpeněžení majetku využilo v roce 2011 164 dlužníků. V ostatních případech bylo oddlužení řešeno nastavením splátkového kalendáře. Přesto, že zpeněžení majetku jako způsob řešení dluhů využilo v roce 2011 téměř 2x víc dlužníků než v roce 2010, pořád je to jen 1,5% ze všech povolených oddlužení.

Největší počet dlužníků se nachází ve věkovém intervalu 31 – 40 let. Insolvenci tak nejčastěji pocítují mladí lidé s malými dětmi nebo lidé, kteří pořizují bydlení či vybavení a zakládají rodinu. Dále následují spotřebitelé ve věku 41 – 50 let. Nejméně zadluženou skupinou jsou lidé ve věku od 61 let. Pokud srovnáme věkový průměr

dlužníků v sousedním Německu, nejohroženější skupinou spotřebitelů jsou lidé ve věku 40 – 49 let (téměř třicetiprocentní podíl na celkovém počtu insolvencí) a lidé ve věku 50 – 59 let (19,5%). Věkový rozdíl nejpočetnější skupiny dlužníků v ČR a v Německu souvisí pravděpodobně s pozdějším rozvojem hypotečního trhu a nabídkou spotřebitelských úvěrů v České republice.

Graf 3: Věková struktura osob s povoleným oddlužením 2011 v ČR

Zdroj: Creditreform s.r.o., insolvenční rejstřík

ZÁVĚR

Cílem práce bylo seznámit se s problematikou pohledávek a s tím spojenými možnostmi zajištění, zániku, způsobech vymáhání. Dále bylo cílem objasnit možnosti a způsoby řešení pohledávek při insolvenčním řízení.

První kapitola se zabývá samotnými pohledávkami. Je zde uvedeno, který zákon pohledávky upravuje, kdo je věřitel, dlužník a jakých právních úkonů se pohledávky týkají. V druhé kapitole jsou vyjmenovány a popsány možnosti, jak může být pohledávka zajištěna. Na výběr má věřitel hned několik způsobů, například směnkou, bankovní zárukou, ručením atd. Dále se práce zabývá zánikem pohledávek a tím možného získání zpět svých peněžních prostředků. Následující kapitola řeší způsoby a postup při vymáhání pohledávek a to buď mimosoudním vymáháním nebo soudním vymáháním, exekucí, soudním výkonem rozhodnutí nebo insolvenčním řízením. Pátá kapitola je zaměřena na úpadek a hrozící úpadek. V šesté kapitole je podrobně popsáno insolvenční řízení. Nalezneme zde informace o zahájení, průběhu insolvenčního řízení. Dále je pak uvedeno jak nakládat s majetkovou podstatou, jak se doručují písemnosti během insolvenčního řízení, co znamená moratorium a v neposlední řadě rozhodnutí o úpadku a jeho účinky rozhodnutí. Poslední kapitolou teoretické části jsou způsoby řešení úpadku nebo hrozícího úpadku. Jsou zde popsány možnosti jako například konkurs, reorganizace a jejich náležitosti.

V praktické části byly použity údaje získané z databáze společnosti Creditreform s.r.o., ve které pracuji. Tato společnost se zabývá také zpracováním údajů z insolvenčního rejstříku, obchodního věstníku a následným zpracováním vývoje těchto událostí. Jednotlivé údaje byly tabulkově zpracovány a znázorněny v grafech. Z průzkumu je zřejmé, že počet insolvenčních návrhů v roce 2011 vzrostl ve srovnání s rokem 2010 o 51 %. Hlavní podíl na tomto růstu mají fyzické osoby nepodnikatelé, u kterých je počet insolvencí o 67 % vyšší než v minulém roce. Zanedbatelný není ani nárůst u právnických osob, kde počet insolvencí vzrostl proti loňskému období o 21,5 %. I v letošním roce se neočekává pokles insolvenčních návrhů. Je otázkou co přinese plánovaná změna insolvenčního zákona, kterou chce ještě v roce 2012 ministerstvo spravedlnosti předložit vládě. Jedná se o další tzv. koncepční novelu

insolvenčního zákona, která bude založena na rozsáhlé analýze vycházející ze zkušeností insolvenčních soudů, insolvenčních správců i samotných dlužníků a věřitelů.

9. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

BALÁK, KORECKÁ, VOJTEK, *Občanský zákoník s judikaturou a souvisejícími předpisy*, 2. vydání.

Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-341-7.

DRÁPAL, BUREŠ A KOL., et. al. *Občanský soudní řád. Komentář*.

Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-107-9.

ĐURKOVSKÝ, *Zákony II/2011*.

Praha: Poradce s.r.o., 2011. ISSN 1802-8276.

HÁLEK, *Insolence ABC*.

Beroun: DonauMedia, 2011. ISBN 978-80-89364-20-6.

JANKOVÁ, MUSÍLKOVÁ, SVÁROVSKÁ, *Texty zákonů – insolvenční zákon*.

Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-234-2.

KASÍKOVÁ, KUČERA, PLÁŠIL, et. al. *Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář*, 2. vydání.

Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-179-6.

KAVALEC, MUSÍLEK, *Obchodní zákoník s judikaturou a souvisejícími předpisy*.

Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7179-570-4.

KOTOUČOVÁ A KOL., *Zákon o úpadku způsobech jeho řešení (Insolvenční zákon). Komentář*, 1. vydání.

Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-320-2.

KOVAŘÍK, *Směnka jako zajištění*, 2. vydání.

Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-182-6.

KUČERA, et. al. *Insolvenční zákon s judikaturou a souvisejícími předpisy*.

Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-163-5.

LICHNOVSKÝ, ONDRÝSEK A KOLEKTIV, et. al. *Daňový řád. Komentář*, 2.vydání,

Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-390-5.

ŠKÁROVÁ A KOL., *Občanský soudní řád s vysvětlivkami a judikaturou*, 4. vydání.

Praha: Linde Praha a.s., 2009. ISBN 978-80-7201-769-0.

ŠTENGLOVÁ, PLÍVA, TOMSA A KOL., et al. *Obchodní zákoník. Komentář*, 13.vyd.

Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-354-7.

ŠVESTKA, SPÁČIL, ŠKÁROVÁ, HULMÁK A KOL., et. al. *Občanský zákoník I. Komentář*, 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-108-6.

WEINDHOLD, *Promlčení a prekluze v obchodně závazkových vztazích*, 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-183-3.

Webové stránky

ASOCIACE NA OCHRANU VĚŘITELŮ ČR. *Vymáhání pohledávek* [online]. 2009 cit. 2012-02-25]. Dostupné z WWW: < <http://www.anov.cz/problematika-pohledavek/vymahani-pohledavek/>>.

DOLEČEK. *Orientace v právních úkonech* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/pohledavky-opu/1000818/51671/#b3e>>.

(DOLEČEK. *Orientace v právních úkonech* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/pohledavky-opu/1000818/51671/#b3f>>.)

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Insolvenční návrh* [online]. 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z WWW: < <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/insolvenzni-navrh.html>>.

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Konkurs* [online]. 2012 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z WWW: <<http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>>.

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Reorganizace* [online]. 2012 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z WWW: < <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>>.

REDAKCE. *Exekuce nebo soudní výkon rozhodnutí?* [online]. 2008 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.pravnik.cz/a/290/exekuce-nebo-soudni-vykon-rozhodnuti.html>>.

SPIROVÁ, Klára. *K rozdílu mezi uznáním dluhu a uznáním závazku* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.pravnik.cz/a/305/krozdilum-mezi-uznanim-dluhu-uznanim-zavazku.html>>.

Wikipedia [online]. 2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z WWW:
<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Prekluze>> .

10. SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

OBRÁZEK 1: POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY	18
OBRÁZEK 2: PRŮBĚH INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ	27

Seznam tabulek

TABULKA 1: INSOLVENČNÍ NÁVRHY V ČESKÉ REPUBLICE	43
TABULKA 2: INSOLVENČNÍ NÁVRHY PODANÉ NA FIRMY DLE REGIONŮ	44
TABULKA 3: INSOLVENČNÍ NÁVRHY PODANÉ NA FIRMY DLE ODVĚTVÍ	45-46
TABULKA 4: PROHLÁŠENÉ KONKURZY NA FIRMY	47
TABULKA 5: POČET PROHLÁŠENÝCH KONKURZŮ – HISTORICKY	47

Seznam grafů

GRAF 1: INSOLVENČNÍ NÁVRHY V MEZIROČNÍM SROVNÁNÍ	43
GRAF 2: VÝVOJ ODDLUŽENÍ V ČR	48
GRAF 3: VĚKOVÁ STRUKTURA OSOB S POVOLENÝM ODDLUŽENÍM 2011 V ČR	49

11. SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – VZOR SMĚNKY VLASTNÍ.....	I
PŘÍLOHA B – VZOR SMĚNKY CIZÍ	II
PŘÍLOHA C – VZOR UZNÁNÍ DLUHU	III
PŘÍLOHA D – VZOR INSOLVENČNÍHO NÁVRHU (PODANÝ VĚŘITELEM)	IV
PŘÍLOHA E – VZOR INSOLVENČNÍHO NÁVRHU (PODANÝ DLUŽNÍKEM).....	VI

PŘÍLOHY

Příloha A – Vzor směnky vlastní

Vzor směnky vlastní

V dne
(místo a datum vystavení, měsíc slovy)

Za tuto směnku zaplatím dne na řad
(údaj splatnosti, měsíc slovy) (jméno a adresa)

částku korun českých
(částka číslem i slovy)

Splatno v u
(místo placení) (domicil)

Výstavce
(jméno/firma a adresa)

.....
(podpis)

Příloha B – Vzor směnky cizí

Vzor směnky cizí

V dne
(místo a datum vystavení, měsíc slovy)

Za tuto směnku zaplat'te dne na řad
(údaj splatnosti, měsíc slovy) (jméno a adresa)

částku korun českých
(částka číslem i slovy)

Směnečník
(jméno)

.....
(adresa)

Splatno v u
(místo placení) (domicil)

Výstavce
(jméno/firma a adresa)

.....
(podpis)

Příloha C – Vzor uznání dluhu

Uznání dluhu

Dlužník:

tímto co do důvodů a výše uznává, že dluží

věřiteli:

z titulu nevrácení půjčky poskytnuté mu dne dle Smlouvy o půjčce

částkuKč (slovy: korun českých) spolu s úrokem ve výši %
měsíčně a zavazuje, že tento dluh zaplatí nejpozději do

Dlužník zároveň stvrzuje, že nemá vůči věřiteli žádné protinároky k započtení, ať již splatné či zatím
nesplatné, které by mu byly ke dni tohoto uznání dluhu známé.

V dne

.....

dlužník

Uznání dluhu přijímám.

.....

věřitel

Příloha D – Vzor insolvenčního návrhu (podaný věřitelem)

Insolvenční návrh (podávaný věřitelem)

..... soud v
.....
.....
.....

Navrhovatel - věřitel:

.....
IČ:
DIČ:
sídlem:
zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v, oddíl,
vložka č.
právně zastoupený JUDr., advokátem se sídlem AK,
....., plná moc ze dne

Insolvenční dlužník:

.....
IČ:
DIČ:
sídlem:
zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v, oddíl,
vložka č.

Návrh na zahájení insolvenčního řízení (insolvenční návrh)

D v o j m o

Přílohy:

- plná moc advokáta
- výpisy z OR navrhovatele a dlužníka
- kopie faktur č.
- kopie upomínky ze dne ...
- přihláška pohledávky 2x
- výpočet úroků z prodlení ke dni podání návrhu

I. Věřitel pro dlužníka dlouhodobě, po dobu šesti let, prováděl nákladní automobilovou dopravu po České republice. Dlužník byl trvale v prodlení se splatností našich faktur (cca 50 až 60 dnů), ale nakonec po urgencích vždy dluhy uhradil. Poslední dopravu jsme pro něho vykonali dne 25. 10. 2007.

Cena za námi řádně provedenou dopravu, kterou jsme dlužníkovi vyúčtovali třemi fakturami za období 5. 8. 2007 až 25. 10. 2007, nám do dnešního dne nebyla uhrazena, a to ani k výzvě právního zástupce.

K dnešnímu dni nám dlužník dluží celkem 1,000.000,- Kč na jistinu a Kč na zákonných úrocích z prodlení, celkem tedy Kč. Dluh se skládá z těchto částek (podrobný rozpis zákonných úroků z prodlení je uveden v příloze):

- zde vložit rozpis / tabulku

D ů k a z y : kopiemi faktur

kopiemi výzev k úhradě dluhu ze dne

s výhradou dalších listinných důkazů, které předložíme obratem k výzvě soudu, pokud bude dlužník rozporovat existenci či výši naší pohledávky

II.

Dlužník má dle našich informací další četné závazky po lhůtě splatnosti, a to minimálně vůči těmto dalším věřitelům:

1) s místem podnikání, IČ, výše závazku cca 500.000,- Kč, po splatnosti cca 2 roky

2) v.o.s. se sídlem, IČ, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném, výše závazku 2,000.000,- Kč, po splatnosti cca rok

III.

Na základě výše uvedeného máme důvodně za to, že dlužník

- má více věřitelů a

- má peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a

- tyto závazky není schopen plnit, neboť

1. zastavil platby všech svých závazků

2. své závazky vůči nám a dalším věřitelům, zejména uvedeným sub II. návrhu, neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti

- je předlužen, když nevlastní žádný nemovitý majetek a z movitého majetku disponuje pouze vybavením kanceláře umístěné v jeho sídle

Dle našeho názoru je dlužník v úpadku z důvodu tzv. „platební neschopnosti“ ve smyslu ust. § 3 odst. 1, 2 písm. a) a b) zák. č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, i z důvodu tzv. „předlužení“ dle ust. § 3 odst. 3 téhož zákona.

IV.

Z výše uvedených důvodů tedy navrhuje, aby soud vydal podle § 136 citovaného zákona toto

u s n e s e n í :

**Zjišťuje se úpadek dlužníka s.r.o. se sídlem,
....., PSČ, IČ**

V dne

Za

.....
advokát v plné moci

(ověřený podpis)

Příloha E – Vzor insolvenčního návrhu (podaný dlužníkem)

Insolvenční návrh (podávaný dlužníkem)

..... soud v
.....
.....
.....

Navrhovatel - insolvenční dlužník:

.....
IČ:
DIČ:
sídlem:
zastoupená:
zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v, oddíl,
vložka č.

podává tento

Návrh na zahájení insolvenčního řízení

(insolvenční návrh)

Dvojmo

Datum a místo:

Přílohy:

- č. 1 - originál aktuálního výpisu z obchodního rejstříku navrhovatele
- č. 2 - rozvaha a výkaz zisku a ztráty k datu.....
- č. 3 - seznam majetku
- č. 4 - seznam závazků
- č. 5 - seznam dlužníků a seznam zaměstnanců

I.

Shora označený navrhovatel (insolvenční dlužník) je obchodní společností zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v v oddíle C, vložce Rozhodující činností v rámci zapsaného předmětu podnikání navrhovatele je „.....“ a „.....“.

Důkaz: originálem aktuálního výpisu z obchodního rejstříku navrhovatele (viz příloha č. 1)

II.

Dominantním předmětem činnosti navrhovatele byla činnost. Tato činnost byla realizována v období let *Zde popsat vývoj „života“ společnosti !*

Způsobené předlužení navrhovatele vedlo jednatele společnosti k přijetí opatření v zásadě završených podáním tohoto insolvenčního návrhu, když po zodpovědném posouzení situace, v níž se navrhovatel nacházel, došel k závěru, že narostlou výši závazků a jejich příslušenství již reálně nelze uspokojovat, resp. uspokojit.

Navrhovatel ve shora uváděných souvislostech již fakticky ukončil své podnikání.

Stav úpadku navrhovatele ve formě předlužení je zřejmý z rozvahy k (viz příloha č. 2) jako dosud posledního výstupu z účetnictví navrhovatele.

Z toho pro ilustraci jen rozhodující hodnoty:

Neuhrazené ztráty z minulých let činí tis. Kč proti základnímu kapitálu ve výši Kč, vlastní kapitál je ve výši -..... Kč.

Navrhovatel nemá žádný reálný majetek, který by se dal zpeněžit. Seznam majetku je uveden v příloze č. 3. Peněžní prostředky uvedené v rozvaze k byly nutně a důvodně použity na úhradu nákladů spojených s

Navrhovatel konstatuje, že splňuje (kromě podmínky předluženosti ve smyslu ust. § 3 odst. 3 insolvenčního zákona) i druhou základní definiční podmínku úpadku, a to pluralitu věřitelů. Navíc navrhovatel je v platební neschopnosti, neboť při pluralitě věřitelů není schopen plnit zákonně přípustným způsobem peněžitě závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti.

Aktuálními věřiteli navrhovatele jsou tyto obchodní společnosti a podnikatelé:

Věřitel	Výše závazku	Právní důvod
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

Celkem:

Seznam závazků je uveden v příloze č. 4.

Navrhovatel uvádí, že nepopírá co do důvodu nebo co do výše žádnou z uvedených pohledávek věřitelů. Dále prohlašuje, že uvedení věřitelé nemají proti němu právo na uspokojení ze zajištění.

Dále navrhovatel uvádí, že nemá žádné zaměstnance a neeviduje žádné dlužníky (viz příloha č. 5).

III.

S poukazem na skutečnosti shora uváděné a označenými listinnými důkazy (přílohami tohoto insolvenčního návrhu) prokázané, má navrhovatel za to, že jsou dány zákonné podmínky k tomu, aby nadepsaný insolvenční soud rozhodl o úpadku navrhovatele a o jeho řešení konkursem.

Navrhovatel tedy - s poukazem na svou povinnost danou mu ust. § 98 odst. 1 insolvenčního zákona - navrhuje, aby nadepsaný insolvenční soud vydal usnesení obsahující mimo jiné tyto výroky:

1. Zjišťuje se úpadek dlužníka s.r.o. se sídlem
....., okres, PSČ
....., IČ
2. Na majetek dlužníka s.r.o. se sídlem
....., okres, PSČ
....., IČ, se prohlašuje konkurs.
3. Ustanovuje se insolvenční správceze seznamu insolvenčních
správců vedeného Ministerstvem spravedlnosti České republiky.

IV.

Navrhovatel závěrem sděluje soudu, že ke dni podání návrhu nedisponuje finančními prostředky, z nichž by mohl uhradit zálohu na náklady konkursu.

Podpis:

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Nikola Čermáková, DiS.

Obor: Evropská hospodářskosprávní studia

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Pohledávky a insolvence

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 44

Celkový počet stran příloh: 8

Počet titulů české literatury a pramenů: 15

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 9

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Drábek